

ZAPISNIK

II. glavnega zborovanja S. S. P. Z. v Chicago, Ill.

I. SEJA

dne 3. oktobra 1910.

Predsednik gl. odbora, Anton Mladič, o tvori sejo ob 8. uri zjutraj, z primernim pozdravom na delegate, opominjajoč jih obenem, da naj delujejo resno za korist naše slav. organizacije. —

Brat M. V. Konda stavi predlog, da se volita zapisnikarja, predno se nadaljuje z poslovanjem. — Predlog sprejet.

Zapisnikarjem sta bila soglasno izvoljena brata William Rus in John Batic. — Temu sledi debata radi plače. Stavljeno so bili razni predlogi in nasveti, da se jim dovoli plača: po \$3.00 na dan, — \$25.00 za celo zborovanje, 25c. na uro itd. Končno sta se na vprašanje, koliko zahtevata za trud, izrazila, da se zadovoljita ker je organizacija še mlada, z plačo \$2.00 na dan. Sprejeto z živjo klici.

Po splošnem nasvetu in končnem predlogu br. Cvetkovič-a je brat predsednik imenoval brate: Kužnika, Pečnika in Košmrl-a pregledovalcem pooblastil, katera so tudi po vestnem pregledu našli v popolnem redu.

Postavno pooblaščen se udeležavati seji konvencije so sledeči bratje:

Za glav. urad: A. Mladič, J. Ivanšek, M. V. Konda, J. Kalan, J. Benko, J. Verščaj in L. Skubic. Kot delegat in zastopniki družte; za štev. 20. August Kužnik, štev. 15. Anton Kladič, štev. 19. William Rus, štev. 27. Frank Leben, štev. 1. Anton Duller, štev. 26. John Potočar, štev. 2. John Batic, štev. 44. Anton Fisher, štev. 55. Joseph Kirk, štev. 14. Joseph Cvetkovič, štev. 10. Frank Čuk, štev. 31. John Kubin, štev. 4. Matija Petchnick, štev. 16. Frank Mrak, štev. 25. Frank Košmrl, štev. 37. Ivan Košir, štev. 9. Anton Križman, štev. 13. Anton Aucec, štev. 52. Josip Ivanšek, štev. 64. Josip Ivanšek, štev. 62. Josip Ivanšek, štev. 39. Josip Ivanšek, štev. 31. Josip Ivanšek, štev. 65. Josip Ivanšek, štev. 48. Josip Cvetkovič, štev. 30. M. V. Konda, štev. 6. Josip Ivanšek, štev. 40. Josip Ivanšek, štev. 54. Josip Ivanšek, štev. 56. Josip Ivanšek, štev. 7. John Košir, štev. 38. Anton Duller, štev. 21. Anton Duller, štev. 29. Math Petchnick, štev. 5. John Košir, štev. 41. Josip Ivanšek, štev. 8. Anton Križman, štev. 34. Ferdinand Glojek, štev. 50. Ferd. Glojek, štev. 59. John Batic, štev. 61. Josip Ivanšek, štev. 46. M. V. Konda, štev. 11. Anton Aucec, štev. 33. Anton Aucec, štev. 36. Alojzij Pekol, štev. 63. Ferd. Glojek.

Na zborovanje so prišli vsi prej naznanjeni delegati razen od štev. 22, Indianapolis, Indiana.

Na predlog br. Konda mora brat tajnik pri vsaki seji prečitati imena delegatov, ter menavžico vknjižiti. Se čitajo imena. Odsoten je brat Jos. Verščaj, katerega se pa radi zadostnega opravičenja oprost.

Sledila je točka volitve nadzornikov, kateri imajo pregledati Zvezine knjige, poročstva gl. uradnikov in hranilne knjžice. O tej zadevi se je vnela manjša debata in sicer, iz koliko delegatov naj obstoji odbor. Sprejeto je bilo, da zadostujejo 3; nakar so bili soglasno izvoljeni v dotični odbor bratje: Glojek, Fisher in Kirk. Brat Skubic predlaga, da se naj odboru pripozna primerna plača, za katero se pa brat Glojek odločno zavrača, češ, da hoče ta posel v splošno korist "Zveze" opraviti zastoj. Ravno tako se izrazita tudi ostala dva odbornika. Se sprejme s splošnim odobravanjem.

Brat predsednik A. Mladič zahteva, da se mu naj, iz sredine delegatov v pomoč izvoli podpredsednika. Sprejeto. Nakar se br. Glojek predlaga, da naj se voli z listki. Tudi sprejeto. Za podpredsednika so bili predlagani bratje: Kužnik, Potočar in Aucec. Izvoljen je bil z večino glasov brat Kužnik, nakar je zavzel svoj prostor.

Temu so sledile debate in nasveti radi doložitve časa seji. Sprejet je bil predlog brata Pečnika, in sicer, da se zboruje 8 ur na dan, to je od: 8—12 ure zjutraj in od 2—6 ure popoldan z odmorom po 10 minut med vsako sejo.

Brat Konda svetuje, da bi se izvolil poseben odbor, kateri naj bi reševal pritožbe. Sledila je debata med brati Konda, Cvetkovič, Mladič, Glojek; nakar se je po končni debati sprejel predlog brata Fisherja, da se pritožbe rešujejo javno druga za drugo.

Brat Glojek stavi predlog, da se naj izvoli vratarja. Sprejeto. Brat predsednik predlaga, da naj podpredsednik imenuje vratarja in sicer za vsaki dan drugega. Predlog se sprejme. Po br. podpredsedniku imenovan brat Kubin zavzame svoj prostor kot vratar.

Ob pol 10. uri sta se brata predsednik A. Mladič in Cvetkovič radi važnega posla odstranila od seji. Nakar je brat podpredsednik Kužnik zasedel predsedniški stolac.

Sledilo je vsestransko debatiranje, kako se naj tiska zapisnik, ali samo v glasilu ali tudi v posebnih brošurah. Debatu zaključil br. Kalan, ter obenem stavi predlog, da se naj zapisnik tiska samo v Zvezinem glasilu. Predlog podpiran. Brat Košmrl stavi protipredlog, da se naj tiska tudi v brošure. Predlog podpiran. Pri glasovanju je bil sprejet z večino protipredlog br. Košmrla.

Dalje stavi br. Duller predlog, da se naj zapisnik tiska v 3000 iztisih, brat Pekol pa protipredlog za 2000 istisov. Oba predloga podpirana. Sprejet je bil proti predlog br. Pekola za 2000.

Po daljši debati, ali se naj zapisnik razdeli med člane zastoj, ali se naj določi primerna cena, za katero ga naj vsaki kupi, stavi br. Konda predlog, da se naj ta zadeva opusti za sedaj, ker boče tako morala kasneje priti v pretres. Predlog se sprejme.

Brat Glojek stavi predlog, da se naj da tiskati zapisnik "Glas Svobode Co."; obenem pa zahteva, da se naj ga tiska kakor hitro mogoče. Predlog sprejet. Brat Konda se pa izrazi, da se hoče informirati v tiskarni ter pri popoldanski seji poročati, do kedar boče približno zapisnik stiskan in koliko boče stal. Se čaka poročila.

Sledila so poročila glav. odborov o njih poslovanju in sicer: tajnika, blagajnika, gospodarstvenega in porotnega odbora. Poročila se vzamejo na znanje, ter se čaka, da svoj posel izvrši še nadzorni odbor, nakar se boče stavilo v zapisnik natančno poročilo o dohodkih in izdatkih "Zveze" od časa prve konvencije.

Odmor 10 minut.

Po odmoru pride na dnevni red čitanje zapisnika, ker je pa že blizu poldan stavi brat Konda predlog, da se istega prične čitati popoldan. Sprejeto.

Sledi čitanje dopisov in brzojavov. Predno se je prišlo k stvari, so stopili v debato bratje Pečnik, Košmrl, Kalan, Konda, v zadevi, ali se naj vsi dopisi in brzojavi priobčijo v zapisniku ali ne. Sprejet se je predlog br. Kalana, da se dopisi priobčijo okrajšano in brzojavi dobesedno.

Ob pol 12. uri se vrtna k seji brata A. Mladič in Cvetkovič. Nakar zopet prevzame predsedništvo brat Mladič.

Čitanje dopisov:

Dopis štev. 24. Milwaukee, Wis. v katerem pozdravljajo delegate ter jih spodbujajo na delo se vzame na znanje z živjo klici.

Brat Potočar opozarja brata predsednika na red, ker ga je že opetovano prezrl, proseč ga besede — brat predsednik se opraviči.

Sledi čitanje daljših dopisov. In sicer se vzamejo na znanje dopisi od števil 56. Rock Springs, Wyo.; 40. Salida, Colo.; 55. Broughton, Pa.; 34. Oregon City, Oregon; 62. Loraing, O.; in 52. Somerset, Colo. v katerih so izražene zahteve družtev.

Seja zaključena točno ob 12 uri popoldan.

II. SEJA.

Brat predsednik A. Mladič otvori sejo točno ob 2. uri popoldan, dne 3. oktobra 1910.

Čitajo se imena odbornikov in delegatov. Vsi navzoči. Ker ni še sestavljen zapis I. seje se nadaljuje z čitanjem dopisov. Čita se dopis br. John Mladiča v katerem zahteva, da se ga po sklepu pravil, kot pomožnega odbornika, pripozna kot glav. uradnika "Zveze" kateri ima obenem pravico prisostvovati konvenčnim sejam. Radi te zadeve na predlog brata Glojek dovoli vstop k seji tudi pomožnemu odborniku bratu Geshel-u, obenem se mu dovoli tudi govoriti v svojo obrambo. V zadevi pomožnih odbornikov se je vnela živahna debata med brati Skubic, Fisher, Konda, Cvetkovič, Kužnik, Mladič in Košmrl. — Po debati je stavljal brat Košmrl predlog, da se držimo sklepa zadnje konvencije in ne pravil; ker pravila niso bila sestavljena po sklepu zapisnika in da se z ozirom na to pomožnemu odboru ne dovoli prisostvovati sejam kot glavni odbor. Predlog podpiran in sprejet.

Nakar se še brat Geshel član št. 1. izrazi, da se strinja z predlogom in sklepom konvencije, ter da sploh ni njegova namera delovati proti "Zvezi" ali "konvenciji".

Sledi nadaljno čitanje dopisov, in sicer od družtev: štev. 45. Baltic, Mich., štev. 41. Ambridge, Pa., štev. 58. Greenland, Mich., štev. 39. Agular, Colo., štev. 35. Franklin, Kan., štev. 47. Chicago, Ill. — Dopisi se vzajemno razpravljajo na strani 3.

Iz delavskih krogov

Položaj v Westmoreland štrajkarskem okraju

je še vedno neizpremenjen. Premoga primanjkuje, vendar premogarski baroni še vedno upajo, ali se vsaj tako delajo, da bodo potisnili zavedne delavce v sužnost in jih vkovali v verige. Pa ne bo šlo, ker se zavedni delavci ne mislijo nikakor podati, dokler ne dosežejo tega, kar zahtevajo. Boj, katerega bijejo premogarski delavci v Westmoreland okraju, je posebne važnosti. V slučaju, da bi propadli, bi bilo v premogarskih okrajih v Penna. delavsko gibanje za mogoče več desetletij onemogočeno. In kako bi potem postopali kapitalisti z delavskimi trpini, menda ni treba še posebej povedati. Radi tega, štrajkarji v Westmoreland okraju, ne odnehajte, dokler ne izvojete častne zmage. Zmaga ne bo koristila samo vam, ampak še zavamec, in sploh delavstvu v Ameriki, ker ravno v tem boju dokazujete, kaj premorejo zeedinjeni delavci. Skabov se ne plašite, ker vas nikakor ne morejo nadomestiti. Tem bomo še posebej posvetili našo pozornost; slovenske škabske delavce priobčimo v prihodnji številki Glas Svobode brez pardona! Če jim je toliko za par dolarjev, katere za služijo sedaj, pa škodujejo svojim sodelavcem in celi stvari, naj nosijo tudi pečat izdajice na čelu! Zavednim štrajkarjem želimo kar najhitrejšo zmago.

Radi štrajka so zaprli rove.

Somišljenik nam poroča iz Bridgeport, O., da je Youghiogen in Ohio Coal družba iz Clevelanda, največja premogarska družba vzhodne države Ohio v petih velikih rovih v Barton, Martins Ferry in Bellaire skoraj popolnoma prenehala z delom radi štrajka.

V Barton je ostavilo 800 delavcev delo, ker je družba metala ves premog čez rešeto kot pest velikimi luknjami ter jih tako poljufala za njih trd prisluzek. Nad 300 delavcev pri Florene rovu v obližju Martins Ferry zahtevajo \$2.70 na dan, medtem, ko jim družba ponuja \$2.49. V Delora rovu blizu Bellaire je ostavilo 250 premogarjev delo.

Odmev iz Cherry, Ill.

25. sept., ko je delal dnevni oddelek v tretjem predoru zloglasnega rova St. Paul Coal premogarske družbe v Cherry, kjer je pred letom dni našlo nad 300 premogarjev žalostno smrt, so dobili dva trupla, ki se ju pa ni moglo identificirati. Zatrjuje se pa, da sta trupla bratov Louisa in Franka Bauman, ki sta skupaj delala, a ju takrat niso mogli najti. —

Katoličani zahtevajo unijsko znamko.

Katoliško žensko društvo "The Ladies' Catholic Benevolent Association", je na svojem tretjem glavnem zborovanju v Cleveland volilo, da se ima na vsih tiskovinah njihovega društva rabiti unijska znamka, to je, da se tiskajo v unijski tiskarni. Istotako se sprejemajo ponudbe za glasilu le od unijskih tiskarn.

Pogodba med premogarji in operatorji v Wyoming je sklenjena.

V južnem delu države so sklenili pogodbo že pred par tedni, sedaj se je ista ponovila tudi v zapadnem delu, in se dela sedaj po vsi državi na unijski podlagi, ki velja za dve leti.

Razstrelba v premogovnem rovu.

Pred nekaj dnevi se je pripetila v premogovnih rovih v Palan, Mexico, razstrelba. 150 premogarjev je našlo smrt v službi kapitalistov! 8 zasutih Japoncev je rešljivo možyto otelo gotove smrti.

Razgled po svetu.

Avstrija proti trustu za petroleje.

Avstrijska vlada je začela boj proti "Standard Oil Co." Prebrisani avstrijski diplomati so jo pa v tem boju tako zavozili, da so nastale diplomatske težkoče! Vlada se namreč ni zadovoljila z bojem proti ameriškemu trustu, ampak ga raztegnila tudi na "Limanowa Oil Co." ki je po imenu francoska družba, a so delnice skoraj izključno v ameriškanskih rokah, gotovo v onih, Rockefellerjevega monopola.

No, francoska vlada se je zavzela za v Parizu organizirano družbo, dasiravno ne šteje več niti pol ducat delničarjev Francozov. Avstrijski vladi grozi s carinsko vojno katero je dejanski že začela.

Razmere med obema državama so tako napete, da bodeta mogoče pretrgali diplomatske zveze.

Zadnji nemiri v Nemčiji in inozemski žurnalisti.

Pri zadnjih nemirih v berlinskem predmestju Moabit, je policija navalila z golimi sabljami na avtomobil, v katerem so sedeli inozemski časniki. Vsi so bili ranjeni. Sedaj je poslal nemški državni kancelar zvezi inozemskih žurnalistov pismo, v katerem obžaluje nastop policije. — Istotako se je opravičil tudi policijski predsednik Jagow.

Moric dr. Crippen in njegova ljubica Leneve pred sodiščem.

Umora svoje soproge obdolženi dr. Crippen mora priti v kratkim pred sodišče. Nekateri časopisi pravijo, da bo obravnava skoraj gotovo preložena. Ethel Leneve, ljubica in sokrivka dra. Crippena je namreč v blagoslovljenem stanu in jetniški zdravnik je izjavil, da bi razburjenje pri obravnavi lahko usodno vpljivalo na Leneve.

Kolera v Italiji.

V Napolju kolera strahovito gospodari, dasiravno hočejo oblasti to dejstvo prikriti. Sedaj poročajo brzojavi, da se je pojavila že tudi na Sardiniji in je nevarnost, da se razširi še na druge kraje. — Torej ni molitev pred krvjo sv. Januarija, ki se je baje spremenila v tekočo, v dokaz, da je molitev uslišana, nič pomagala.

Vspešni poleti z letalnimi stroji na Francoskem.

Biarritz, 6. oktobra. Zrakoplovec Tabouteau je poletel iz Španije skozi Pireneje na Francosko. V zrak se je dvignil v San Sebastianu ter se spustil na tla v tem mestu, kjer mu je priredilo občinstvo navdušene ovacije.

Delavsko gibanje na Ruskem.

V Varšavi so zaštrajkali sprovodniki pouličnih železnic. Družba se je takoj podala in sedaj je promet zopet normalen. Policija, ki je pri izbruhu štrajka aretovala in zaprla 1000 štrajkarjev, je te zopet izpustila na prosto.

Predsednik v Mexici zopet Diaz.

Glasom uradnih naznanil, priobčenih v terek, je izvoljen za predsednika zopet Diaz, kateremu je sedaj dano, da odira nadaljnih 6 let mehičansko ljudstvo. Ramon Coral boče med tem časom podpredsednik.

Političen vohun usmrten.

Nowoje Wremja v Petrogradu poroča, da je bil Evno Azew, znani vohun politične policije, ki se je najraje vtihotapljal v socialistične organizacije, umorjen v Wiesbadnu na Nemškem.

Hitre obsodbe.

Sodnik Kavanaugh je obsodil včeraj Silvestra Sadowski, 1018 Wood Str. na 20 let ječe, ker se je pregrešil proti pravosti z mladoletnimi deklicami. Obravnava je trajala 40 minut. Tekom dveh ur je potem obsodil še 12 mož in 2 ženski.

Razne novice.

Delegati drugega gl. zborovanja S. S. P. Z. v Chicagu.

V soboto in nedeljo so prihajali delegati za drugo glavno zborovanje S. S. P. Z. v naše mesto ob michiganskem jezeru. Povsodi so bili od rojakov prijazno sprejeti, tako, da so se kmalu med chicaskimi Slovenci počutili domače. V ponedeljek so začeli zborovati in od tega dne vestno delujejo v prosep in napredek vrle S. S. P. Z. Za konvencijo vlada med chicaskimi Čeli, ki so večinoma svobodnomisljci, veliko zanimanje. Kakor smo čuli, bodo češka družstva konvencijo otičeljno pozdravila. — Čast in slava vrlim delegatom S. S. P. Zveze!

Izid obravnave Frank Sakser proti "Hrvatski Zastavi."

Kakor smo v zadnji številki "Gl. Sv." že obširneje poročali, je tožil Mr. Frank Sakser iz New Yorka tukaj izhajajočo Hrvatsko Zastavo. 30. sept. se je vršila pred Harrison policijskim sodiščem obravnava proti uredniku "H. Z." Kovačeviću in predsedniku Strmiću. Izid je bil tak, kakor smo ga pričakovali: Obtoženca sta prošila za poravnavo, in Mr. Sakser je v njo dovolil pod pogojem, da preličita dvakrat v "H. Z." neresično pisanje, in plačata vse stroške. Obtoženca sta bila s tako poravnavo zadovoljna in tako se je spor mirnim potom končal.

37 mrtvih

Springfield, Ill. 5. oktobra. — Včera pozno popoldne sta trčila skupaj dva električna predmestna vlaka Illinois Traction System, dva milj severno od Stauntona. Nesreča je umevno zahtevala mnogo človeških življenj. Kolikor se je dalo ugotoviti do sedaj, je smrtno ponesrečilo 37 oseb, med katerimi je 13 žensk. Število ranjenecv ni mogoče ugotoviti.

Koliko je ljubezen vredna.

Sodnijska porota v Detroit, Mich., je priznala tožiteljici, gospodici Margareti McPhee šest centov za izgubljeno ljubezen. — McPhee je tožila magnata Aleksandra McIsaac za — bread of promisse — zahtevajoč \$20,000 odškodnine. Koliko je ljubezen vredna, pa so določili pretkani porotniki.

Veselica družtva št. 1 S. S. P. Z.

v soboto dne 8. oktobra obeta biti ena najlepših. Udeležili se je bodo tudi delegati S. S. P. Z. Da boče zabava izborna, je gotovo, ker je za vse najboljše preskrbljeno. Veselica se vrši ob 8. uri v Narodni dvorani, vogal 18. ulica in Centre ave. Vsi Slovenci dobrodošli!

Važno za Slovence v So. Chicagu.

Radi tehtnih vzrokov je moralo pevsko društvo "Slovan" v So. Chicagu prestaviti svojo zabavo, ki se vrši sedaj mesto 13. novembra v soboto dne 5. novembra. Slovenci, udeležiti se v obilem številu te zabave.

Bomba na Španskem.

Pod oknom uradne sobe župana v Baza je eksplodirala bomba. Mestna hiša je hudo poškodovana, ranjen pa ni nihče.

DENARJE V STARO DOMOVINO

posiljamo:
za \$ 10.35 50 kron,
za \$ 20.50 100 kron,
za \$ 41.00 200 kron,
za \$ 102.50 500 kron,
za \$ 204.50 1000 kron,
za \$ 1020.00 5000 kron.

Poštarinja je všeta pri teh otab. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarje pošiljate izplačuje c. kr. poštno hranilni urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam poslati je najprilicneje do \$25.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pismu, večje zneske — Domestic Postal Money Order ali pa New York Draft.

FRANK SAKSER CO.
82 Cortland St. New York
6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

VOHUN.

SPISAL J. F. COOPER.

(Nadaljevanje.)

Enaintrideseto poglavje.

Krošnjar in stotnik sta bila prišla kmalu v dolino in ker ni sta zapazila nič sumljivega, sta krenila na veliko cesto. Kadar pa so se pokazale ameriške straže in patrolje, je naredil Breza — z vsemi stezami in poti dobroznan — majhen ovinek preko navidezno nedostopnih skalnatih hribov.

Čez več ur sta se ustavila vrhu večjega hriba, da se pokrepčata — bila sta že oba pri kraju svojih močij. Stotnika so zelo skrbeli dragonci, gledé katerih je bil gotov, da ju že zasledujejo; Breza pa je mirno jedel svoj kos mesa in ni rekel na koncu drugega nego to:

“Major Dunwood ima malo časa za najudva; kajti tam ob reki čaka nanj na stotine sovražnikov.”

Henrik se je dal naposled od velike prijateljeve sigurnosti pomiriti, in kmalu sta zopet potovala s trudem in težavo skoz soteske in preko strmega skalovja, dokler nista dospela čez dve uri na kraj, kjer se je hribovje znižavalo in je pustil skalnati svet prehajal v prijaznejše lice nevtalnih tal.

Zdaj je postajal Breza previdnejši in se še bolj boječe ogibal bližine ameriških vojakov.

Že se je daniilo na daljnem vzhodu, ko je vprašal stotnik, da-li ne prideta že kmalu v kraj, kjer bi smela stopiti pod streho kakke kmečke hiše.

“Ali vidite tam tisto postavo?” je dejal krošnjar. “Kraljeva straža je; na onem-le hribu leži dvesto regularnih.”

“Tedad hočeva k njim in vsa nevarnost je pri kraju!”

“Počasi, počasi!” je rekel Breza. “Bili ste še-le pred kratkim med tristo njih — in vendar so Vas vjeli. Ali ne vidite črna mase tamo — to so oni . . . puntarji, ker tako jih moramo mi lojalni ljudje imenovati. Čakajo samo dnevnega svita, da vidijo, kdo ostane gospodar na mestu.”

“Potem se hočem pridružiti svojim bratom,” je vzkliknil Henrik ognjevit, “in deliti njih usodo, bodi dobra bodi slaba.”

“Ne, ne — obljubil sem nekomu, kateremu nikdar ne prelozim besede, da Vas spravim na varno. In ako niste pozabili, kar sem storil in tvegal za Vas, tedaj mi sledite k Harlemu.”

Tako sta potovala torej naprej proti mestu, in sta kmalu dospela na bregove Hudsona. Breza je našel na skritem, njemu očitno dobroznanem kraju čoln, s katerim sta se prepeljala na drugi breg.

“Zdaj sva na varnem,” je rekel Breza in stotnik je videl, kako se je oddahnil, obenem pa je čutil, kako so mu lastne prsi polne neizrečenega veselja.

Dan je bil že docela napočil; solnični žarki so razsvetlili pokrajino in reko, na kateri sta zagledala zdaj naša popotnika s svoje skalnate višave vojno ladjo, ležečo nedaleč doli sredi vode. Ostro krošnjarjevo oko jo je bilo prvo zapazilo, pokazal jo je stotniku in dejal:

“Tam je varen prostorček za Vas, stotnik Hvarton; roka Amerika ni tako dolga, da bi mogla seči na krov te ladje. Poslana je semkaj, da krije angleške furažerje.”

Domenila sta se na to, da pozikusi stotnik, kadar se odpočijeta in pozajutrukujeja, priti na ladjo. Med tem ko sta poživala poslednje prigrizke, ki sta jih imela seboj, ju je prestrašilo grmenje topov. Izpočetka so padali strelji le posamič in v daljših presledkih, potem pa so si sledili hitro in tudi pokanje mušket je bilo slišati.

“Vaše prorokovanje se izpolnjuje!” je vzkliknil Henrik, skočivši na noge. “Naše čete so trčile skupaj s puntarji. Šest mesecev svoje plače bi dal, da bi mogel videti spopad!”

“Hm,” je menil njegov tovariš in s slastjo obiral kost. “Od daleč je prav prijetno gledati tako stvar; a priznati moram, da je družba te-le krače ravno zdaj-le bolj po mojem okusu nego streljanje Amerikancev.”

“Za tako majhno silo je streljanje jako krepko, a nepravilno.”

“To so konektikutski brambovci. Ne streljajo slabo,” je menil krošnjar.

“To niso posamezni strelji, ampak salve!” je vzkliknil stotnik, ne brez skrbi. “Ali slišite? Kakor bi bobni ropotali . . .”

“Da, vsak je pridno pri delu, z dušo in telesom zraven,” je dejal Breza. “Fantje se ne bojujejo na slepo in tudi krogel, ki naj ubijajo ljudi, ne pošiljajo v oblake.”

“Govorite, gospod, kakor bi jim želeli uspeha!” je vzkliknil stotnik, nekoliko jezen.

“Želim samo dobri stvari uspeha, stotnik Hvarton, in mislim, da me predobro poznate, da ne bi vedeli, kateri stranki pripadam.”

“O, znani ste kakor lojalni, gospod Breza! — Salve so prenehale.”

Oba sta prisluškala nekaj časa pazljivo nerednemu streljanju, dokler se ni oglasil zopet zamolkli grom topov. Naenkrat pa se je priplazil med visokimi cedrami človek, oborožen s puško. Henrik je bil prvi, ki je zagledal sumljivega tujca in ga pokazal tovarišu.

V prvi hip se je Breza ustrašil in skoro je hotel pobegniti — potem pa je molče počakal, da se je neznanec približal za nekaj korakov.

“Dober prijatelj!” je zaklical, očitno se boječe priti bliže.

“Bo boljše, če se zopet umaknete,” mu je dejal Breza. “Tukaj so kraljevi pri roki, Dunwoodovih jezdecov ni v bližini, in danes nisem lahek plen.”

“Proklet naj bo major Dunwood in njegova drhal!” je odvrnil glavar hajdukov, kajti on je bil. “Bog živi kralja Jurija! In da bi bila revolucija čim prej zadušena! To pravim jaz! Gospod Breza, ako mi veste pokazati varno pot h kravarjem, Vas hočem dobro plačati in še dobra prijatelja si ostaneva povrh.”

“Pot Vam je prosta kakor meni,” je dejal Breza in se s studom obrnil strani. “Ako hočete najti kravarje, saj veste, kje jih imate iskati.”

“No da, ali nič prav me ne mika hoditi samemu tod čez . . . Vi pa, Vi ste z vsemi dobroznani in saj Vam ne more nič škodovati, če me pustite kos pota seboj.”

Tu je posegel vmes stotnik, ki je izprašal hajduka o tem in o nem in mu dovolil naposled, da se sme pridružiti, ako izroči preje puško.

Mož je bil takoj zadovoljen s tem predlogom in Breza je hlastno pobral njegovo mušketo; a ni je djal na ramo, predno je ni bil skrbno preiskal, če je nabita.

Trojica je zdaj skupno nadaljevala pot. Breza je sledil bregu do kraja, ki je ležal angleški fregati nasproti. Začela sta zdaj s stotnikom dajati znamenja.

Trajalo je precej časa, predno je od ladje odrinil čoln s častnikom in šestimi mornarji. Na sroču je bil častnik Henrikov znaec, in sprejel je stotnika z veliko ljubeznivostjo, potem ko mu je le-ta nakratko pojasnil stvar.

Predno pa se je Henrik poslovil od krošnjarja, mu je stisnil v roko mošnjo, ki je bila v očiščed časom precej težka . . . Krošnjar jo je vzel in jo v trenutku, ko je hajduk drugam obračal svoje poglede, spravil v skrit žep, ki je bil videti posebno pripraven za hranjenje takih zakladov.

Čoln je odrinil od brega, Breza pa se je okrenil in se globoko oddahnil, kakor osvobojen težkega bremena, in stopal z velikimi koraki v strmi breg. Hajduk mu je sledil in tako sta hodila nekaj časa vstric v trdovratnem molčanju in se le od časa do časa pogledavala skrivaj, nezaupno, s sumom v sreč.

Težki tovorni vozovi so se pomikalji po cesti ob reki, spremljevani od močnih krdel jezdecov — čuvačev živil.

Krošnjar, ki je imel svoje misli, je gledal, da se ni srečal s kako patroljo. Potem pa ko je bil premeril precejšen kos pota tik ob reki, pri čemer ni odprl ust

in, držeč mušketo trdno v roki, ni pozabil skrbno paziti na tovariša, je krenil naenkrat na cesto, ki je vodila h Harlemu.

Ravno ko je stopil na cesto, pa je pridirjal trop jezdecov in sicer tako hitro, da se ni utegnil umakniti več. No, pa ko jih je natančneje pogledal, je bil celo zadovoljen s tem srečanjem: morda mu ravno dajo priliko, da se iznebi svojega neprijetnega druga.

Bilo jih je kakih osemnajst do dvajset jezdecov, enako opravljenih kakor dragonci, dasi ni kazal ne njih nastop ne njih zunanost veliko discipline.

Na čelu krdela je jahal debel možak srednjih let, v čigar potezah je ležalo mnogo surovega poguma, ali manje razuma, kakor bi je bilo želeti od njegove šarže. Nosil je oficirsko suknjo, a pogršel je človek na njem tisto čednost obleke in elegantnost vedenja, katero so navadno kazali gospodje kraljeve armade. Bil je krepke rasti, a okoren; sedel je pač s sigurnostjo na konju, a najslabši jahač Virgincev, bi ga bil v tem oziru zasmehoval.

Ta vodja je zaklical zdaj potnikoma:

“Halo gospoda, kam tako hitro? Ali vaju je poslal Washington semkaj špijonirat?”

“Jaz sem nedolžen krošnjar,” je odgovoril Harvey pohlevno, “in grem dol, da nakupim svežega blaga.”

“In kako hočete priti dol, moj nedolžni krošnjar? Ali mislite, da so kraljeve utrde zato tukaj, da bi varovale take-le kramarske lumpe zaradi njih kupelj voljo?”

“Mislim, da imam potni list pri sebi, ki me povede skoz prednjo stražo,” je dejal krošnjar in mu ravnodušno izročil listino.

Častnik je čital papir, pogledal Harveya z radovednostjo in presenečenjem, se obrnil k svojim ljudem in zarezal nanje:

“Kaj ustavljate moža? Pustite ga v miru mimo. A kdo je to? Vašega imena ni v tem potnem listu.”

“Ne, gospod!” je rekel hajduk in ponižno vzel klobuk z glave. “Jaz sem vbog preslepljenec, ki sem služil preje pri puntarjih; a hvala bogu! izprevidel sem pravočasno svojo zmotno in zdaj sem prišel, da vse zopet popravim, voljan služiti maziljencu Gospodovemu.”

“Prisegel bi, da ste kakšen hajduk ali pa kakšen dezertar, ki bi zdaj rad postal kravar!” je vzkliknil častnik. “Pri zadnji praski, ki sem jo imel s temi ptiči, sem bil komaj v stanu razločevati svoje lastne ljudi od sovražnikov. Nismo bogve kako preskrbljeni s suknjami, in kar se tiče višave, izpreminjajo ti vragei tolikokrat barvo, da človek po njih obrazu kar ne more soditi . . . Pa hodita naprej, to se pravi, v naši družbi.”

Kakor je bil ta sprejem tudi neprijeten, vendar je bil hajduk videti zadovoljen — stopal je hitro poleg vojakov v smeri proti mestu in je bil tako srečen, da mu je prizanašal častnik z nadaljnimi vprašanji in grobimi opazkami, da se je za malo več brigal.

Zdaj pa je pojezdil stražmojster na poveljnisko stran in pričel z njim resen, očitno važen pogovor, pri čemer sta oba večkrat fiksirala hajduka, tako da je ta slednjič postal pozoren in nekoliko nemiren. Ko pa je zapazil zdaj smehljaj na častnikovem obrazu, se je čutil zopet čisto varnega.

Čez kratek čas je dospela četa na visoko dobrovo. Stotnik je ukazal stoj in je stopil s konja; isto je storil stražmojster. Vsak je vzel iz torbe pri sedlu pištolo — kar je komaj moglo vzbuditi sum, saj je bila vojna in sovražnik blizu; nato sta pomignila krošnjarju in hajduku, naj gresta z njima.

Kakih sto korakov jih je pripeljalo na kraj, kjer je molel hrib v reko in skoro navpično padal k bregu. Tu je stala samotna polpodrta šupa. Streha je bila polomljena, široka vrata so bila odprta na stečaj in ravno tako druga manjša, v prepad gledajoča vrata, skoz katera je pihal veter.

Ko je bil stotnik vstopil v šupo, je hladnokrvno vzel iz žepa kratko pipo, jo nabasal in ukresal. Še-le ko je bil puhnil par oblakov dima v zrak, je iztegnil roko proti stražmojstru, ki mu je dal kratko vrv.

Debeli stotnik je mirno kadil dalje, da je skoro izginjal v oblakih, in se pri tem skrbno ogledaval po šupi. Slednjič je vzel pipo iz ust, zasopel glasno in globoko in šel na delo. Eden tramov nad manjšimi vratmi je molel daleč ven čez strešni žleb, in čez ta tram je vrgel zdaj stotnik konec vrvi, iz katere je bil ročno naredil zanjko. Stražmojster pa je podstavil tja majhen sod, ki je ležal v kotu šupe. Stotnik je pokimal zadovoljno in se okrenil.

“Pojdite sem,” je rekel ravnodušno hajduku, ki je z neumnimi očmi gledal te priprave. Ubogal je, in še-le ko mu je stražmojster vzel ruto z vratu, ga je postalo strah. A bil je tolikokrat že v enaki nevarnosti, da je smatral tudi to samo za prazen strah in si je mirno pustil dopasti nadaljne operacije. Vojaka sta ga prisilila, da je stopil na sod, in sta mu djala zanjko okoli vratu.

“Ah, moj bog, sod je tako star . . . lahko se udre ali prevrne . . . Hočem povedati vse, celo, kako lahko presenetite naše ljudi ob Pordu”, in jih vendar poveljuje moj lastni brat.”

“Ne potrebujemo od Vas nobenih novosti,” sta mu odvrnila rabeljina.

“Naj bo zadosti šale, gospoda,” je prosil hajduk.

“Kaj si naredil s konjem, ki si mi ga ukradel, lump?” je vprašal stotnik, ki je bil zopet začel kaditi.

“Zlomil si je nogo, ko ste drčili za menoj,” je brž odgovoril hajduk. “A vem Vam povedati, kje dobite konja, ki je desetkrat več vreden.”

“Laznivec! Priporoči se rajši bogu — kajti tvoji trenutki so šteti.”

Pri tem tolažilnem izreku je brenil sod z nogo, in hajduk je zacepental v zraku.

“In Vi, gospod krošnjar,” je dejal zdaj častnik z glasom, ki vedno ni trpel ugovora. “Jaz Vaše družbe ne potrebujem. Vaša pot gre skoz ta vrata. Marš! Ne predrznete se, da bi se doteknili tega psa, ali pa bode te bingljali na njegovem mestu, in če potrebuje dvajset Soer Henrikov Vaših uslug.”

To reki se je vrnil s stražmojstrovk svoji četi in krošnjar je krenil v nasprotno smer. A ni šel dalje ko do bližnjega grmovja, kjer se je lahko skrila — kajti ni se mogel premagati, da ne bi se prepričal, kako konča stvar tam v šupi.

Hajduk se je trudil, da bi spravil roko med vrvjo in vratom skozi, in kmalu bi se mu bilo tudi posrečilo; a moči so ga zapustile, roke so mu omahnile — krčevito se je streslo celo telo — bil je mrtev.

Breza, ki je bil gledal kakor okamenel to strašno sliko, je dvignil zdaj roke k nebu in bežal dol na cesto.

Kravarji so nadaljevali svojo pot, kakor da se nič ni zgodilo; truplo hajdukovo pa je ostalo v travu v igračo — morda divjim zverem v kosilo.

*) Reka. — Dalje prihodnjič.

SLOVENCI POSEČAJTE
“Little Bohemio”

kjer se toči izborno importirano pilsensko, A. O. Heuser Bush in Olympia pivo. Vse vedno na čepu!

Izvrstna kuhinja. Fina vina in smodke.

Za obilen posej se priporoča.
CYRIL FIALA, Prop.

Loomis Str. v neposredni bližini Blue Island Av. in zap. 18. v. l.

Reinhold Kroll
Trgovec
z vinom in likerji
na debelo
“GREEN BELL”
naša specialiteta.

4010 Greenfield Ave.
Milwaukee, Wis.
Phone: 1547 J.

SLOVENSKO NARODNO SAMOSTOJNO PODPORN DRUŠTVO
V RAVENSDALE, WASHINGTON
VSTANOVLJENO
25. aprila 1908 in inkorporirano dne 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:
Predsednik: JOSIP KOŽUH, Taylor, Wash.
Tajnik: CIRIL ERMENC, Ravensdale, Wash.
Blagajnik: MIKE DERNOVŠEK, Ravensdale, Wash.
Zapisnikar: ANDREJ GORJUP, Ravensdale, Wash.

POROTNI ODBOR:
RUDOLF PEČNIK JOHN MAHKOVEC
FRANK PUSTOSLEMŠEK.

Društvena seja vsako zadnjo nedeljo v mesecu, ob 9. uri dopoldne v Georgtown pri Frank Marcus v prvem nadstropju.

SLOVENSKO NARODNO SAMOSTOJNO PODPORN DRUŠTVO
V RAVENSDALE, WASHINGTON
VSTANOVLJENO
25. aprila 1908 in inkorporirano dne 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:
Predsednik: JOSIP KOŽUH, Taylor, Wash.
Tajnik: CIRIL ERMENC, Ravensdale, Wash.
Blagajnik: MIKE DERNOVŠEK, Ravensdale, Wash.
Zapisnikar: ANDREJ GORJUP, Ravensdale, Wash.

POROTNI ODBOR:
RUDOLF PEČNIK JOHN MAHKOVEC
FRANK PUSTOSLEMŠEK.

Društvena seja vsako zadnjo nedeljo v mesecu, ob 9. uri dopoldne v Georgtown pri Frank Marcus v prvem nadstropju.

Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Morgan 433.

M. A. WEISSKOPF, M. D.
ZDRAVNIK IN RANOCELNIK
1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uradije na svojim domu:
od 8.—10. ure popoldne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8.30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.
Ob nedeljah samo od 8.—10. ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

OTTO HORACEK
Diamanti, ure, stenske ure in zlatnina

1843 Blue Island Avenue, Chicago, Ill.

Dajemo posebno pozornost pri popravljanju ur in druge zlatnine.

Izdelujoči zlatninar.

OČI pregledamo zastoj.

EDINA VINARNA

ki toči najboljša kalifornijska in importirana vina.

POZOR! Kedar kupite galon vina, ali več, tedaj Vam ga prideljemo na dom — brezplačno!

Naše vino je izvrstno in kdor ga je pil, trdi, da ni še nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljice.

Vsi dobro došii!

Jos. Bernard 1903 Blue Island Ave.
Telefon Canal 842.

GOSTILNA
kjer je največ zabave in največ vžitka za par centov s biljardno mizo na razpolago. Vse to se dobi v gostilni

John Košiček
1807 S. Centre Ave. Chicago, Ill.
Telefon Canal 1439.

M. KARA
1919 So. HALSTED ST.
cor. 19. Place.
Vam je na razpolago pokazati svojo najboljšo zalogo

zimske in spomladne obuč.

Celoletna naročnina na “Glas Svobode” je dva dolarja.

Najboljša gostilna
na Blue Island Ave. v Chicagu je J. F. Bolek-ova, kjer se toči izborno Schiltz pivo in fina vina. Domača in cenena kuhinja.

Kosilo s kozarcem piva, vina ali kake druge plače 20c. Večera s plačo samo 15c.

Slovenci, pridite in se prepričajte, da je ta gostilna izborna

JOE F. BOLEK
1870 Blue Island Avenue
vogel 19. ul.

Gostilna “Slovenski Dom”
na
2236 So. Wood ceste
to je med Blue Island ulico in 23. Mladič & Krampata.

Slovenska Svobodna misel Podp. Zveza

USTANOV.
1908
INKORPORIRANA
1909

Chicago,
Illinois.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago.
MATH GAISHEK, podpredsednik, Box 227 Nokomis, Ill.
JOSIP IVANŠEK, tajnik; 1517 S. 43rd Ave., Chicago, Ill.
M. V. KONDA, zapisnikar; 1518 W. 20th St., Chicago, Ill.
IVAN KALAN, blaginjak; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

JOSIP BENKO, (predsednik), 11222 Fulton Ave., Pullman, Ill.
JOS. WERŠČAJ, 1504 S. 57th Ct. Chicago, Ill.
LOUIS SKUBIC, 2727 So. 42nd Ct., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

JAKOB ZAJC, (predsednik); Box 44, Winterquarters, Utah.
ANTON DULLER, 238 — 136. St. Chicago, Ill.
JOS. MATKO, Box 481, Claridge, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

IVAN MLADIČ, 2236 Wood St., Chicago, Ill.
IVAN GESHELL, 2348 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
WILLIAM RUS, 11316 Fulton Ave., Pullman, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. B. J. DVORSKY, 1800 Fisk St., Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Ivanšek, 1517 S. 43rd Ave. Chicago, Ill. Denarne pošiljke pa na Ivan Kalan, 341 — 6th St. Milwaukee, Wis.

Uradno glasilo je Glas Svobode. Seja vsako zadnje sredo v mesecu

BREZIMNI.

O priliki zadnje katastrofe pri starem Erie predoru v New Jersey je končalo tudi mnogo onih, katerih imena niso znana, od katerih se ne ve drugega, kakor da so toliko in toliko časa opravljali svoje delo, in da so imeli kot delavci številko. "Štev. 120 je bil prvi, katerega je usmrtila naj zvaleča se skala." Ali "številki 91 je zdrobilo glavo, živel je še pol dneva, ne da bi prišel k zavesti. Pri njem niso našli ničesar, da bi ga bilo mogoče prepoznati." Tako in slično se glasijo poročila o eksplozijah v tovarnah in majnah, sploh o katastrofah, pri katerih umre mnogo delavcev na en mah.

Številka tako in tako, in štev.

tako in tako, nepoznani. Izbrisani iz vrste živečih. Toda, ne kot ljudje, ampak kot številke. In vendar so bili rojeni od matere, imajo brate, sestre, prijatelje. Mnogo so morali pretrpeti v boju za življenje za boro plačo. Kakor hitro so prišli v vrtnice kapitalističnega življenja, so popolnoma izgubili svojo individualiteto. Postali so "roke", pa še te zaznamovane po številkah.

Ironija usode je, da mora iti toliko oseb, ki bi lahko veliko dobrega storile za kako stvar, kakor številke s tega sveta.

"Delavski riziko," kar mnogi topoglavci ne pripoznajo za poseben riziko, se pojavlja od nekdaj pri vseh velikanskih tehni-

nih podjetjih. Tehnični čudeži sveta, železnice, velikanski mostovi, podzemne delavnice, majne in podzemne železnice, električne operacije itd. so stale na tisočih in tisočih človeških življenj. Samo to je razlika, ali so bile nesreče neizogibne ali posledice kaznjive malomarnosti.

Mogoče bode kdo zatrjeval, da bi se moglo enake katastrofe vedno preprečiti, če se ne bi pripetila na eni točki, najsibode pri oskrbništvu, nadzorništvu ali delavcih, kaka malomarnost. V zadnjem slučaju tudi, če se je vse ukrenilo, kar je potrebno v večjo varnost. To ni res. Vsak poselel, katerega označujemo za nevarnega iz kateregakoli vzroka, mora zaznamovati tekem časa slučaje nezgode. "Mora," se mora razumevati tako, da čutila delavec, njegove mišice in možnost, svoje delo pravilno opravljati, od časa do časa naravnim potom odpuvedo službo. Toda učinek je seveda zelo različen. Če stopim na stopnicah napačno, je mogoče, da se zvrnem in se lahko poškodujem na kolenu. Če pa stopim napačno na odru, ki visi sto čevljev visoko v zraku, padem na ulico in si zlomim vrat.

Takšen "delavski riziko" je pri vsakem "nevarnem" poslu, tudi tam, kjer predpisuje postava vse varnostne naprave.

Toda, kaj naj rečemo o posameznih slučajih "delavskega rizika" v primeri z velikanskim rizikom stotine delavcev, ki opravljajo osebno svoj posel popolnoma pravilno, a vendar ponesrečijo, ker kapitalistično podjetništvo ne da napraviti zadostnih varnostnih naprav, samo da se ne zmanjša profit!

Celo kapitalistično časopisje opisuje te razmere za sramotne, kar so gotovo.

Tajiti se ne more, da je v nekaterih slučajih nesreča res skoraj neizogibna. Toda preiskati je potem treba, ali so opustili podjetniki napraviti kako varnostno napravo, in da je vsled take kaznjive malomarnosti nastala katastrofa.

Tekom treh let je bilo pri delu "Milliard Construction Co." ubitih okoli 200 delavcev. Kate-

rega zadene krivda? Družba se je izgovarjala na nekega umirajočega predelaveca, ki se seveda ne more več zagovarjati. Toda, kako je bilo v prejšnjih slučajih?

In zakaj naj ne bi družba tako malomarno postopala, ko hrani pri tem denar? Mogoče se naj bi ozirale na brezimne številke med svojimi delavci? In slavna "Jersey Justice"! Kdo se ne smeje! Družba je bila že enkrat obožena, toda od tedaj ni bilo nič o tožbi čuti. V vseh slučajih, kadar se je šlo za varstvo kapitalistov, se je izkazalo, da zavzema "Jersey Justice", kar se tiče podkupljivosti, prvo mesto. In tako je lahko Milliard družba mirna. Končno se ji le ne bode nič zgodilo.

Phone: Canal 80.
HOERBER'S CREAM OF MALT
Martin Nemanich,
GOSTILNA

Vogel 22. in Lincoln Street
Prost gorak in mrzel prigrizek vsak dan.

J. F. HALLER
GOSTILNA
prve vrste.
Magnet pivo, mrzel in gorak prigrizek. Domači in importirani likerji. Tel. Canal 3066.
2103 Blue Island Av. cor. 18. Place

SCHLITZ pivo na čepu. Biljard na razpolago

V GOSTILNI
— PRI —
LOUIS BERGANT
257-1st. Ave. Milwaukee, Wis

GOSTILNA
J. J. Vodak in sinovi
1825 Loomis St. cor. 18. Place
Dvorana za zabave in zborovanja.
Tel. Canal 1386.

JOSIP KOMAR
164 Reed St.
MILWAUKEE, WIS.
GOSTILNA
Snažno pivo, nočišč se vedno dobi.

Rojakom tukaj živečim in onim, ki potujejo skozi naše mesto se priporočam.
Telephone South 3457.

VARITE ČISTO
VLEŽANO PIVO
DOMA
s Johann Hofmeisterovim prvim pivnim ekstraktom.

Za poskušnjo vam pošljemo dovolj ekstrakta za 2 1/2 galona piva brezplačno. Mož, žena ali otrok lahko napravi pivo.

Pišite še po konvico ekstrakta in vam pošljemo Hofmeisterovega ekstrakta za 2 in pol galona piva s navodili. Vsakdo lahko napravi pivo iste kakovosti, kot se vari v starem in na Nemškem s pomočjo Hofmeisterovega ekstrakta. Fino tečno pivo se lahko vari doma v par minutah brez kakih stisnosti. To je tečno pivo, ki vsakemu ugaja. Ker se ga lahko doma napravi, ga posod delajo. Napravite ga za 6c. galon in dopadel se vam bolj, kot pa pivo v krčmah. Pošljite 50c. v znakah ali srebu za stroške, zavoj in poštnino in mi vam pošljemo konvico ekstrakta za 2 in pol galona piva ZASTONJ. Vse drugo mi plačamo in vi si napravite tako pivo kot ga še niste pili. Rabite ta zrezek: Pošljite ga danes.

FREE SAMPLE COUPON
JOHANN HOFMEISTER.
1175 Hofmeister Building, Chicago, Ill.
Send me FREE One Sample Can of Hofmeister Beer Extract, enough to make 2 & half gallons Fine Quality Real Lager Beer. I enclose 50c to help pay for packing and shipping SIGN FREE.
Name.....
Town.....
Street No.....

Nadaljevanje Zapisnika II. Gl. Zborovanja S. S. P. Z. s strani 1.

mejo na znanje z dodatkom: Ker so v dopisih večinoma želje družtev radi izboljšanja pravil, se ista še enkrat poročajo, kadar se bode o istem razpravljalo. Končno stavi brat Kužnik predlog, da se naj opusti za sedaj čitanje takih dopisov, v katerih so samo želje in zahteve družtev; ter da se naj isti čitajo kadar pride dotična zadeva na dnevni red. Sprejeto. Čita se brzojav štev. 24. Milwaukee, Wis. glaseč se:

Milwaukee, Wis., oktobra, 3. 1910.
Konvencija S. S. P. Z.
H. Stastny, 2005 Blue Island ave.
Lep pozdrav želim delegatom. Od št. 24. Milwaukee, Wis. Odbornik.

Se vzame na znanje z živio klici.
Brat konvenčni zapisnikar naznani, da je gotov z zapisnikom I. seje, nakar se isti čita in sprejme.

Odmor 10 minut.
Po odmoru se nadaljuje z čitanjem istega. Zapisniki sprejeti, kot so bili čitani.
Seja zaključena ob 6:20 zvečer.

III SEJA.

Otvorjena po predsedniku br. Anton Mladiču ob 8. uri zjutraj dne 4. oktobra 1910.

Brat podpredsednik imenuje vratarjem br. Anton Kladnika nakar zavzame svoj prostor. Čita se zapisnik II. seja zborovanja, kateri se odobri in sprejme.

Dalje je sprejet predlog br. Potočar, da naj od sedaj vnaprej čita vse brzojave, dopise in imena navzočih uradnikov in delegatov, brat zapisnikar glav. odbora.

Čitajo se imena delegatov in odbornikov. Vsi navzoči. Sledi čitanje dopisov in brzojavk: Po prečitaju pooblastila društ. štev. 22. v Indianapolis, Ind. se istega pripozna ve-ljanim; pooblaščen je zastopat imenovano društvo br. J. Ivanšek.

Prečita se tudi dopis imenovanega društva in se vzame naznanje, katerega zahteve pa pridejo na vrsto pozneje.

Dopis brata Zajca predsednik porot. odbora v katerem pozdravlja glav. odbor in delegate, spodbujajo jih k neustrašenemu delovanju za korist Zveze na II. glav. zborovanju, se sprejme z živio klici in ravno tako sledeči brzojav:

Reading, Pa., October, 3rd 1910.

Josip Ivanšek, 1517 S. 43rd Ave. Chicago.
"Cenjeni delegatje: Društvo št. 25 Vam želi dober uspeh, da bi složno delovali za procvit in napredek S. S. P. Z. Složno! V slogi je moč!"
P. Kočevar, predsed.

Preide se k točki in poslovnega reda.
Sledijo nasveti v kolikih slovanskih jezikih naj se tiskajo pravila. Brat Fisher sve-

tuje, da bi se izdala pravila poleg slovenskega tudi v slovaškem jeziku. Tozadevne debate se vdeležijo bratje Glojek, Konda, Kalan, Mladič, Kužnik in Benko. Po končani debati stavi brat Benko predlog, da se tiskajo samo slovenska pravila. Predlog podpisan in sprejet.

Brat Jos. Ivanšek svetuje, naj bi se sklepalo "ali se naj ustanovi posebni otroški oddelek ali ne." Sledila je daljša debata, v kateri govorijo bratje Kalan, Duller in Konda "proti" in bratje Čuk, Košmrl, Leben, Mrak, Kirk in za štev. 22 pooblaščenec J. Ivanšek "za" ustanovitev omenjenega oddelka. Po zaključni debati je bil sprejet nasvet brata Konda: da se izvoli poseben odbor, kateri naj se posvetuje z zdravniki, kako veliko je umrtje v otroški in mladeniški dobi ter, da naj končno preračuna, koliko se bi moralo plačevati na mesec prispevkov za kako določeno svoto smrtnine.

V to zadevni odbor so bili izvoljeni bratje: Konda, Kirk in Benko. Čaka se njih poročila; potem se nadaljno razpravlja o stvari. Brat Ivanšek poroča, da se mora po inkorporacijskih postavah vstanoviti poseben sklad za slučaje večjih nesreč.

Po vsestranskih nasvetih, kako se naj bi dotični sklad ustanovil in kako se naj plačuje v istega, sta bila sprejeta sledeča dva podpirana predloga: I. brata Kondata, da mora plačati vsaki stari kot novo pristopivši član svoto \$1.00. In ta sklep je veljaven do prihodnje, to je III. konvencije. — II. brata Fisherja glaseč se: da mora vsaki član Zveze plačati dotično svoto z assessmentom meseca januarja l. 1911. kasneje pristopivši člani pa morajo prispevati dotično svoto takoj pri sprejemu v Zvezo.

Dalje pride na vrsto razprava o tudi po državni postavi zahtevanem "tiskovnem fondu". Sledila je debata, kako in koliko se naj prispeva v ta fond, katere so se vdeležili skoro vsi bratje. Na predlog br. Glojek se je debata zaključila nakar je stavljal brat Konda predlog, da naj bi vsaki član v ta fond prispeval 10 centov na mesec. Brat Kužnik stavi proti predlog, da vsaki član prispeva vsake 3 mesec 25c. Oba predloga podpirana. Pri glasovanju je bil sprejet protipredlog brata Kužnika z 18. proti 4 glasovi.

Sledi čitanje sledečega brzojava:

Agular, Colo., 4. oktobra, 1910.

Živela konvencija in zbrani delegati na II. glav. zborovanju S. S. P. Z. Delujte složno za korist Zveze! Članom še enkrat kličem: živila naša dična Zveza!

Franc Požrl, predsed. štev. 39.

Brzojavu se zaključ trikratni: Živijo!

Seja zaključena točno ob 12. uri popoldne.

Dalje prihodnjij.

ŽE VEČ KOT 10 LETNO UREDOVANJE
kot glavni zdravnik in ravnatelj
NA SLOVENSKEM ZDRAVIŠČU
V NEW YORKU
Vam je dosti dokaz, da je naš slavni svetovani
DR. J. E. THOMPSON
NAJBOLEŠI ZDRAVNIK, in ima popolno izkušnost v zdravljenju vseh bolezni. — Že dosti velika nesreča za vsakega je, ako ga nspadne bolezen, a še večji siromak je oni, kateri zaupa svojo bolezen v zdravljenje neizkušnemu zdravniku:
NI JE SPOLNE MOŽKE ALI ŽENSKÉ BOLEZNI
Kateri Dr. J. E. Thompson bi se ne upal v najkrajšem času popolnoma ozdraviti, on Vam jamči za hitro in popolno uspešno zdravljenje sledečih bolezni:
Posledice onanije, triper, žankir sifilis, impotenco, polnijo ali gubitek meškega žilovnega soka; revmatizem. Vse kronične bolezni želodca, srca, glave, grla, i šes, ledic, pluć, prs. mehurja; kilo ali bruh; Vse spolne bolezni na notarnji ženskih ustrojih; neredno mesečno čiščenje; belitok, padanje maternice, neplodivost; Vse kožne bolezni; srbečino, lišaje, uši na spolnih delih, i. t. d.
ZDRAVLJENJE VSEH BOLEZNIJ OSTANE STROGO TAJNO
ZATORAJ ROJAKI ako ste bolni ter želite v kratkem popolnoma ozdraviti, natanko in brez prikrivanja ali stramovanja opišite svojo bolezen v materinem slovenskem jeziku ter v pismu natanko naznanite, kako je bolezen nastopila, koliko časa traja, in vse druge podrobnosti ter pisma naslavljajte edino le na sledeči naslov:
SLOVENSKO ZDRAVIŠČE
DR. J. E. THOMPSON
342 W. 27th ST.,
NEW YORK, N. Y.

W. SZYMANSKI
TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM
POHIŠTVOM
1907 Blue Island Ave., Chicago
TELEFON CANAL 955.
Moja trgovina pohištva je ena največjih na južno-zapadni strani mesta, kdorkoli pri meni kupi, jamčim da bo zadovoljen kot je bil vsak kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih od kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

Pustite si napraviti svojo obleko po meri, kar je končno še najceneje, seveda ako vam ga naredi po meri
CHAS. TYL
popularni krojač
1945 So. Halsted Street, Chicago, Illinois
Ravno nasproti 20. ceste.

ČESKO-SLOVANSKA BANKA
966-68-70 West 18. Street
CHICAGO, ILL.
Mi prodajamo prekomorske vozne listke za vse kraje sveta in obratno. Pošljamo denar v domovino točno, brzo in ceno, kakor tudi na mestno hranilnico ljubljansko. Izdelujemo vse v notar-sko področje spadajoče stvari. Sprejemamo denar na vloge in shrambo za kar se plača letno samo \$3.00.

F. J. SKALA & CO.
Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA
Compagnie Generale Transatlantique
GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.
La Provence 30.000 HP | La Lorraine 22.000 HP
La Savoie 22.000 HP | La Touraine 20.000 HP
Chicago, nov parnik 9500 HP
Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila
Pristanišče 57 North River v zaožje 15th St., New York City
Parniki odplujejo vsak četrtek.
Glavni zastop na 19 State St. New York.
MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad.
na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.
Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

Pijte najboljše pivo
Edelweiss
Peter Schoenhoffen Brewing Co.
PHONE: CANAL 9 CHICAGO ILL.

Vsak slovenski delavec naj čita "GLAS SVOBODE"

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co.,
1518 W. 20th St., Chicago, Illinois.

Subscription \$2.00 per year.
Advertisements on agreement.

Prvi svobodniški list za slovenski narod v Ameriki.

"GLAS SVOBODE" IZHAJA VSAKI PETEK in velja

ZA AMERIKO:
Za celo leto \$2.00
za pol leta \$1.00

ZA EVROPO:
Za celo leto \$2.50
za pol leta \$1.25

NAROV NA DOVINE IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.
1518 WEST 20TH ST., CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike da nam natančno naznajo poleg novega tudi STARI naslov.

Politični preroki veljajo danes manj, kakor kedaj prej.

Mr. Bryan se brani, da bi ga prištevili političnim mrtvecem? Ali ni sam sebi izrekel obsodbe?

Da se draži kava "v simpatiji" z mlekom, je mogoče naravno, toda preveč občutljivo za žep.

Uradniki novčnega urada se čudijo, da primanjkuje vedno centov; nam pa delajo večje skrbi dolarji, katerih ni od nikoder.

Na Ruskem se pritožujejo, da se samomori vedno množijo. Dovolj je ljudi, ki pri sedanjih razmerah se mrtvi ne bi hoteli biti tam.

Mrs. Emily Armstrong naznaja "W. C. T. U.", da mož, ki kadil, ni kristjan. Ali bodo sedaj postavili častitljivi fajmoštri svoje fajfe v kot?

Konsekvenca je čednost, katere se ne sme goniti predaleč, ker se inače lahko pripeti, da ostane človek vsled konsekvence osel vse svoje življenje, ako je napravil enkrat kako neumnost.

V ravni črti je letel zrakoplovec Brookins iz Chicage v Springfield. Gotovi patriotje so tudi prišli tja, če tudi ne tako hitro, mogoče po krivih potih in ravnokakimi nameni...

V Houghton, Mich., so nomirali v predvolitvah republikanci, socialisti in vrhu tega še temperenčni demokrati za šerifsko mesto. In ta demokrat je bil svoje čase "salunkiper!"

Nek newyorški policaj je rešil neki ženi življenje in dobil za to od nje — poljub. Sedaj je vprašanje, ali življenje ni mnogo vredno, ali je poljub zelo dragocen.

Napolj, obmorsko mesto v Italiji ima tako krasno lego in milo podnebje, da je nek pesnik, ko je prišel tja, vzkliznil: "Napolj videti in potem umreti." Na kako strašen način se sedaj dejansko uresničuje ta vzkliz, ko divja v Napolju kolera!

Žalosten sledi melanholik orumenelim listom, katere nosi veter, dokler ne izginejo izpred njegovih oči. Kakor oni, bi tudi sam rad poletel v kraljestvo pozabljenosti. Sangvinik pa gleda ples listov, in bi najraje tudi sam plesal.

"Delavci na Ruskem bi bili radi svobodni, a se ne morejo osvoboditi; delavci v Ameriki bi bili lahko svobodni, a se nočejo osvoboditi." Bolje ni še nikdo označil obojestranskega položaja, kakor nek chicški list, ki je napisal navedene uvodne besede svojemu članku. Z ameriškim delavcem usoda še vedno ni dovolj poigrava, da bi vedel, kje ga žuli čevljev.

V nekemu listu smo brali sledeče: "Ko je nakupila hišna gospodinja potrebnih vrednosti \$4.83, je dala grocerju bankovec za pet dolarjev. Kako natančno je preštela 17 centov, katere je dobila nazaj! Toda, ni se domislila, da bi pustila nakupljeno blago še enkrat tehtati, ker se popolnoma zanese na grocerja." — Da, in to zaupanje je še bolj ginljivo, če se raztegne na baje pravo težo črnega diamanta.

V POMOC STRAJKUJOCIM ROJAKOM V WESTMORELAND OKRAJU.*

Govori na dobrodelni gledališki predstavi dne 9. oktobra v nedeljo zvečer Magica Buric.

Čemu res britka ti usoda
Preganjaš nas zdaj sem, zdaj tja?? —
Nam blagostanje, mir naroda
Kališ —, in vodiš do gorja —
Kje žrtve so, ki v mestu Cherry
In Primeru je plin sežgal?? —
Tam sinu, materi in hčeri,
Rednika dragega je vkral.
Pa polniš spet nam grenke kupe! —
Naš vbogi pennsylvanski brat
Je zgubil kruh —, in zgublja upe. —
Usoda! — zbeži proč od vrat!
Baronom ondi vse družine,
Sobratov naših kaj so mar? —
Če gladi tudi kdo pogine,
Njih bog je premog in denar! —
In v bedi tej slovenska roka,
Hiti sobratom na pomoč;
Da reši matere, otroka, —
Pod streho siromašnih koč. —
Za delo torej blago sveto,
Podajmo skupaj si roke! —
Za brata le srce ogreto
Vtešilo bratske bo solze.
Naj deklice slovenske mlade,
Pozdrav iskren se Vam glasi: —
Pomagajmo rojakomrade, —
Pomagajte pa tudi — Vi! —

* Društvo Lunder-Adamič, šte. 20, S. S. P. Z. v Cleveland, Ohio poklonil Ivan Zupan, New York, N. Y.

DELAJSKO ZAVAROVANJE TUKAJ IN DRUGOD.

Samo v Združenih državah je še vprašanje, komaj nastalo vprašanje, ali ne veže družbe dolžnost, ponorečnim ali ostarelim delavcem in njihovim svojem zagotoviti ljudem vredno bivanje, mesto, da se jih neusmiljeno prepusti njihovi usodi. V vseh drugih deželah, ki niso nič bolj civilizirane, je to vprašanje že davno rešeno.

Nemčija ima prisilno zavarovanje pri okrajnih bolniških blagajnah za vse delavce, ki zaslužijo na leto manj, kakor 2000 mark; delavci plačajo dve tretjini prispevkov. Potem zavarovanje proti nezgodam za vse delavce, ki zaslužijo na leto izpod 3000 mark. Tukaj plačajo prispevke delodajalci. In tretjič starostno zavarovanje, kjer plačajo delavci polovico prispevkov.

Avstrija ima bolniško zavarovanje za vse delavce; prispevkov plačajo delavci dve tretjini.

Ogrska ima tudi bolniško zavarovanje in delavci plačajo samo polovico prispevkov. Proti nezgodam se morajo dati zavarovati vsi poljedelski in strojni delavci, stroške pa trpijo podjetniki. Starostno zavarovanje je za rudarje prisilno, drugače pa je pristop prostovoljen.

Italija ima prostovoljno bolniško zavarovanje vseh delavcev v pomožnih družtvih, katera dobivajo državno podporo. V drugem je zavarovanje proti nezgodam za vse obrtne delavce, ki služijo manj, kakor 2000 lir na leto. Prispevke plača podjetnik. Poleg teh organizacij, starostne rente in odpravnine vdovam, je v Italiji tudi državna starostna zavarovalnica, katero vzdržuje država.

Francoska ima prostovoljno bolniško zavarovanje za vse, prisilno zavarovanje za rudarje in država podpira zavode. Za vse delavce je zavarovanje proti nezgodam prostovoljno, za mornarje prisilno; prispevki se razdelijo

SREDNJI STAN V AMERIKI.

Pred enim stoletjem je bil v Združenih državah skoraj samo "srednji stan". Milijonarjev ni bilo in George Washington je bil s svojim pol milijonom dolarjev najbogatejši mož v deželi. Bilo je nekaj trgovskih kapitalistov, na jugu tudi lastnikov rogov, toda bili so več fevdali, kakor kapitalisti. Tudi ni bilo nikakega permanentnega delavskega razreda, izmišljalih sužnjev na jugu. Tovarniške industrije ni bilo. Pomožniški so bili samostojni rokodelci, in kdor se ni učil kakega rokodelstva, je mogel dobiti zemljo skoraj zastoj in je postal samostojen kmet.

V deželnem zakonodajstvu Združenih držav je slavila demokracija veliko zmago. Če tudi ni mogla preprečiti, da so bile na jugu latifundije, jih ni dovolila na severu. Tukaj je veljalo načelo, da mora biti zemlja lastnina svojega obdelovalca. S tem se je postavil temelj za ameriški srednji stan. Homestead postava je dala vsakemu 160 akrov, pa

brodošla pomoč; vse, kar je moglo kapitala revni deželi pripomoči do denarja, bilo v njihovem interesu. Kmet na severu se ni upiral varnostni carini na industrijalne proizvode. Zemljo je dobil zastoj in ni mogel, pri toliki množini še neoddane zemlje, računati na velike davke. Ležeče mu je bilo na tem, da je dobil odjemalce saj za svoje proizvode, da bi se mu delo izplačalo. Radi tega je odobral naseljevanje in napredovanje industrije.

Amerikanski farmer torej že od početka ni bil šovražnik kapitala. Velekapitalista se ni bal kot konkurenta v produkciji in kot kupeca ga je naravnost potreboval.

Na ta način je bila politična alianca poljedelskih držav na zapadu in industrijalnih na severu dolgo časa mogoča. Delale so sporazumno proti aristokraciji na jugu, ki ni imela v deželi industrije, ki je prodajala bombaž v Anglijo in je hotela od tam vvažati industrijalne izdelke carine prosto. Radi tega jo je zedinjeni sever vprospal. Kmet na zapadu je pri tem branil svojo svobodno deželo in politično avtonomijo.

Sovražno je začel nastopati ameriški kmet proti kapitalu šele, ko ga je isti začel odirati z visoko vznožino, visokimi denarnimi obrestmi in visokimi cenami za blago.

Proti temu se je najprej branil po svoji lokalni moči, posebno v ugotovitvi železniških pristojbin in tudi s pomočjo oblasti Unije. Postava o meddržavni trgov. komisiji je njegovo delo. Drugače je vodil boj proti kapitalistom z zahtevo, da napravi denar za "producerja" "ceneji", ne da bi še le čakal, da potlači vedno naraščajoče bogatstvo obrestno mero. Samo ob sebi se razume, da je bilo vse prizadevanje v tem oziru neuspešno.

Kar se tiče meščanskega srednjega stanu, ni imel nobene tradicije, da bi postal reakcionarnjši, kakor farmerski stan. Meščani so upali, da postanejo sami velekapitalisti. Da se to ni posrečilo, je pripisovali lastni krivdi ali nasprotujočim okolnostim. — Vendar niso takoj padli v proletarijat, ker za inteligentne američane je bilo vedno kako dobro mesto v javni službi, ali pri kapitalistih za superintendente, ali druga taka, primeroma dobro plačana mesta. Tudi se jih je mnogo podalo na zapad, kjer so "zrasli z deželo." Šele, ko je postala trgovina velekapitalistična, se je pojavilo v meščanskem srednjem stanu protikapitalistični razpoloženje. Toda privedi ga ni moglo do jasno razdeljenega programa in pri raznovrstnosti svoje narave tudi ni ničesar doseglo. In kljub temu je bil meščanski srednji stan s farmerji merodajni faktor v amerškem elementu. In ko je nastopil Roosevelt, ki je svoj mnogo obetajoči bojni klic prikrojil tedanjemu razpoloženju, je vse drlo za njim.

TOLSTOJ IN CARNEGIE.

Ruski pisatelj M. Klimovski je izvedel sledečo paralelo nad tema dvema znamenitima osebnostima: Med Levom Tolstojem in Carnegijem gotovo ni ničesar skupnega, če se pa globlje zamislimo v končne ideje obeh, najdemo vendarle mnogo dotikajočih se točk. Tudi njihov delokrog je popolnoma različen: eden je praktičen Američanec milijardar Andrew Carnegie, drugi pa genijalni ruski pisatelj Lev Tolstoj. Američan je genij v denarnem svetu, Rus genij v svetovni literaturi. Tolstoj je mnogo let svojega življenja žrtvoval zato, da propoveduje, kako se človeku treba etično spopolniti, vedno je govoril, da je denar, to kristalizirano delo, največje zlo, ker v rokah enega človeka vodi v suženstvo kapitala delavske sloje, ustvarja denarno oligarhijo: denar je ustvaril kapitalistični družabni ustroj. V teoriji je vse ljudi, v praksi pa je vse kapitaliste. Tak položaj je nemoralen: ko bi ljudje postali moralni, bi tega ne bilo. In dosledno temu morajo ljudje vse svoje življenje delati na to, da moralno ozdravijo, in vse drugo bo prišlo, če ne zdaj, pa čez 500 let, dotlej pa: obdelujete zemljo, hodite v prostih sandalnih, pišete pripovedke in filozofske dosetke. Denar je največje zlo in naj bo proklet.

Delo se mora plačevati v sadih (pridelkih), ne v denarju. Danes se vse prodaje: čast, vest, delo, ljubezen, talent, šolnji, hiša, drva. Naj mu pravi kdo kar koli: današnja mesta so mu v resnici velike trgovine. Vse svet se samo o tem bavi, da dan in noč samo kupuje in prodaja; je li to moralno? Ni, in tako se ne sme živeti: povsod blodnja, prevara, podkupljivost, grabež in tatvina, a tega je kriv denar. Od mene lahko dobite vse, samo ne denarja, ker sem osebno ubog, in denarja nimam, in če bi ga slučajno imel, bi ga ne dal onemu, ki bi zanj prosil: kajti uporabil bi ga morda slabo za sebe in druge. Jaz sem logičen do skrajnosti in v tem je moja moč. — Tako genijalni ruski teoretik Tolstoj.

Teorija in praksa genijalnega Američana Carnegia je mogočen polet filozofske misli. Pridobil si je milijarde, ljubil je zlato, ni ga preziral. V svojem stališču napram zlatu je Proudhon, a brez vsake primesti socialistične utopije v sočasem številu. Zlato, ki si ga je pridobil s svojo genijalno glavjo, postopno razdeljuje med delavske maso, ki ga je ustvarila potom zamenjive vrednosti: Carnegie žrtvuje vsako leto milijone za ljudska vseučilišča, pravi, da je sreča delavskih mas v tem, da si pridobe znanja, da se človek, oborožen z znanjem, lažje bori za svoj obstanek nego nevednež na sočasem trgu dela; zato Carnegie daje milijone na knjižice, muzeje, tehnične šole in javne observatorije.

On ponosno govori: "Delavci, pridobite si nazaj zlato, a v obliki bogastva na umu, bodite moji so-delavci in če se že vi ne približate, naj se vsaj vaša deca približa carstvu razuma, ker s pomočjo razuma sem jaz ustvaril bogastvo bajeslovnih indiskih kraljev, a jaz sem človek, obdarjen z razumom, visoko izobražen in moralen, zato vam vračam ono, kar vam pripada. Umrli bom siromašen, kakor sem prišel na svet, vem pa, da se nikdar ne izbršče ime Carnegie iz zgodovine Amerike."

Zares samo velika osebnost more priti na to višino, da izdaje milijone za narodno prosveto, brez vsakih prošelj in časniških pozivov, in da smatra tako delo za popolnoma navadno in naravno.

Treba biti filozof kapitalizma, da more videti v grudah zlata jasni odsev splošne ljudske misli, in da melodični zvok zlatega denarja pretvarja v glazbo Wagnerja, Gonnoda in Meyerbeera, v operne motive, v raziskovanje Marsa, Venere, solčnih peg in mesečnih gor, v opazovanje rimske ceste, plastičnih umotvorov, v velikanske palače za ena stanovanjca, polna svetlobe, veselja in kulturnega življenja: vse to ni za Carnegia, ampak za druge, za njegove sodelavce, za delavce, njihove žene in deca.

Teoretična filozofija je bila vedno igra genijalnih umov, a na kulturnem polju in v obče v prilog ljudski sreči, v korist človeštva, so praktični umi rezali v zgodovini globlje brazde, rodovitnejše brazde, rodovitnejše njive nego propovedniki moralnih načel, ter so zadnji subjektivni in ne inicitivni rezultati praktične filozofije pa so inicitivni in po tem napredni, napredni pa zato, ker so objektivni.

Končno točka dela Leva Tolstega in Adrewa Carnegie je ena in ista: ljudska sreča, a poti so jima različni in sicer zato, ker je podlaga Tolstovega dela teoretske filozofije, pot Carnegieve filozofije pa je popolnoma praktična. Veliki Slovan učil in pripoveduje, kako treba delati, da človek doseže minimum sreče; modri Američan se ne bavi z nikakimi propovedmi, ampak kaže v praksi, da je poleg našega kapitalističnega ustroja mogoč tudi minimum sreče in da se s pomočjo tega zla, s katerim je otrovana večina gladnega ljudstva, namreč zlata, lahko prav dobro zdravilo mnoge, če ne vse, sočasne bolezni: glad, beda, neustoj, alkoholizem, kolera, pomanjkanje šol itd.

Čevag pot je pravilnejši, oni Leva Tolstega ali Carnegia? Vsekakor Carnegiev. V Tolstovih rokah so besede, v rokah Carnegia denar. Tolstoj govori: "Delaj, kakor jaz govorim". Carnegie ne govori nič, ampak vzame ček

in napiše nanj: "Miljon za prosveto". Ne delaj tako, kakor jaz govorim, ampak kakor sem delal in delam: nabiral sem zlato in dajem ga za oživotvorjenje misli, in zato mi bodo Američani postavili spomenik.

(Vzamimo hipotetiki primer: Rusiji je napovedana vojska, istotako Ameriki. Kaj bosta storila v tem slučaju veliki Slovan in znameniti Američan? Prvi menda nič, ker uči, da treba sovražnika premagati z moralno dobroto. Američan pa bo dal "ček" za milijarde in bo napisal nanj: "Za mornarico".

Slovan in Američan imata cilj: srečo, a pota so jima različna, in sicer vsled tega, ker je Slovan velik subjektivist in teoretik, Američan pa nasprotno objektivist in praktik. "N. D."

ROOSEVELT AGENT PENNSYLVANIA ŽELEZNICE.

Roosevelt, sovražnik korporacij, sprejema prav rad od istih darila. Kakor znano, dolguje Pennsylvania železnici \$100,000 na potnih stroških, katerih seveda ne boje nikdar plačal. Nekemu delničarju, ki je o tem pisano zahteval pojasnila, so od govorni uradniki družbe odgovorili, da Roosevelt železnici ničesar ne dolguje, ker so se stroški Rooseveltovega potovanja vpisali, kakor oglaševalni stroški. Torej ima Pennsylvania železnica gospoda Roosevelta za svojega agenta!

"Kerle" je res Roosevelt, to se mora priznati. "Kdor zabavlja, kupi," se glasi nek pregovor; v Rooseveltovem slučaju se pa mora reči: "Kdor zabavlja, ta se pusti kupiti!" In ta možakar se vozi okoli in napoveduje boj korupciji! In boljši hoče biti, kakor Lorimer!

Nedavno tega je v nekem svojem govoru pa Long Islandu citiral Mark Twainove besede, da omenja so: pismo le en način laganja, pa je 870 načinov. Kmalu zatem je bil priobčen v nekem newyorškem listu dopis nekega braleca, ki je zatrjeval, da je govoril pred nekaj leti z Mark Twainom, ko se je vrnil z Washingtona, in je, v jezi nad Rooseveltom, rekel: "Roosevelt si je gotovo osvojil ostalih 869 načinov." In tako bo najbrže tudi.

Pivovarniški delavci.

Ki so zadnji teden zborevali v Chicagu, so socialistični stranki volili \$1000 za strajkarje v Westmoreland okraju \$500 in za strajkarje vslužbencem poluicnih železnic v Columbu, O. \$1500.

Avstro-ogrski konzul v Philadelphiji, Hrvat Todorović umrl.

V noči od 23. sept. je umrl v Philadelphiji avstro-ogrski konzul dr. Th. vitez Todorović. Zadel ga je srčna kap v njegovem stanovanju na 1423 Locust Ave. Bolehal je že dlje časa za srčno hibo.

Dr. Todorović je bil 60 let star. Rojen je v Karlovcu na Hrvatskem, kjer je bil njegov oče višji častnik. — Služil je najpoprej pri vojaki in se je hotel posvetiti vojaški službi, a pozneje si je premislil in študiral pravo. Po dovršenih študijah je vstopil v državno službo. Pred 16 leti je prišel v Philadelphijo, kjer je služil pri konzulatu in slednjič postal tudi vodja istega.

Ko je izbruhnila špansko-ameriška vojska in je avstro-ogr. poslanstvo v Washingtonu praznilo, je bil dr. vitez Todorović poklican kot ataše v poslanstvo in je ostal v poslanstvu do konca vojске in sklepa miru, na kar je bil imenovan konzulom v Philadelphiji.

Umrl konzul je bil splošno priljubljen.

"Ženske so se v mnogem oziru tako vsilile v delovanje, da čutimo zadoščenje, ko moremo naznaniti sledeče: Nek moč je namreč svojega nasprotnika, ki ga je razžalil, zbedel z dolgo iglo, s kakoršnjimi pritrđijo ženske klobuk na glavo. Kje je dobil iglo in kako je prišel ravno na to orožje, vedo mogoče bogovi, toda izkazalo se je v njegovi roki ravno tako nevarno, kakor v ženski." Tako piše nek ženski list v New Jersey, N. J.

Slovensko Delavsko Podporno in

Penzijsko Društvo

Ustanov.

21. nov. 1909

Incorp.

15. marca 1910.

DARRAGH, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSEDNIK: Jos. Hauptman, Darragh, Pa. Box 140.
PODPREDSEDNIK: Ivan Sever, Adamsburg, Pa. Box 51.
TAJNIK: J. Hauptman, Box 140 Darragh, Pa.
ZAPISNIKAR: Ivan Flere, Adamsburg, Pa. Box 122.
BLAGAJNIK: Jos. Klauzar, Adamsburg, Pa. Box 88.

NADZORNIKI:

ANTON KLANČAR, Arona, Pa. Box 144. Predsednik.
JAKOB ŠETINA, Adamsburg, Pa. Box 108.
BLAŽ ČELIK, Adamsburg, Pa. Box 23.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. GEORGE BOEHM, Arona, Pa.

S CLEVELAND, OHIO.

Dobrodavno gledališko predstavo priredi slov. podp. in dram. društvo Lunder-Adamič v korist štrajkujočim slovenskim premogajem v Pennsylvaniji.

Gospod urednik: —

Slovenski časopisi nam dan na dan prinašajo tužno vesti od naših rojakov, kako že pet mesecev štrajkajo, kako jih hočejo premogarski baroni uničiti, da bi si jih zopet suzensko podjarmili, da bi tem bogatinom še dalje delali za borno plačo, med tem pa lastniki premogokopov vlekli ogromne dobičke. Delavec pa se hoče strasti teh neznosnih verig in zato lahko verjamemo, da je boj premogarjev težak. Vemo v kakem žalostnem položaju se vsled tega nahajajo osobito slovenske družine štrajkujočih.

Od povsodi prihajajo podpore junaškim in trpečim rojakom. Posamezniki so posegli v žep, da pomorejo potrebnim rojakom, da lahko vstrajajo v boju do končne zmage. Tudi podporna društva so darovala iz svojih blagajn, a potreba nas kliče še k večji požrtvovalnosti, še k večjim darovom v silo se nahajajočim rojakom — bratom po krvi.

Tudi društvo Lunder-Adamič je ukrenilo nekaj, da pomore našim rojakom, ki se junaško bore proti premoči svojih izsesalcev. Ni sicer poseglo v družbeno blagajno in darovalo nekaj drobca za rojake, ker društvo je še mlado in je moralo veliko žrtvovati za gledališke priprave, obleke, kulise, ker namreč goji dramatik, ki pa je objedneto to jako težavno ker gledališče zahteva vedno novih, dragih priprav. Vsled tega je društvo soglasno in z odobravanjem sklenilo pri zadnji izvaerndni seji dne 27. sept. 1910, da društvo priredi na dan 9. oktobra tega leta gledališko predstavo v korist stavkujočih rojakov. Društvo torej upa tem potom ubogim rojakom več in iz-

datneje pomagati, kot če bi darovalo par dolarjev iz lastne blagajne, kar se pa, če potreba pokaže še lahko stori.

Torej opozoriti hočemo clevelandsko slovensko naselbino na nedeljo dne 9. oktobra, da se vrši na korist štrajkujočim Slovencev gled. predstava z plesno veselico po končanem vspredu. Nobena zaveden Slovenec, nobena zavedna — vsem ki jim razmere dopuščajo, naj v znak sočutja s ciljem — pomagati bratom da častno zmagajo v trdem boju za pravico. Naj sleherni rojak v Clevelandu in okolici s svojo navzočnostjo dokumentira, da zna ceniti resen položaj, da zna o pravem času priskočiti bratu na pomoč. V tem znamenju se zbiramo v nedeljo v Knausovi dvorani ob 8. uri zvečer. Poleg narodne naše dolžnosti, ki nas kliče na branik z vsjo požrtvovalnostjo je tudi jako zanimiv vspredu, ki ima zanimati vsacega zavednega Slovenca.

Najprvo bode nastopila na odru ljubka deklica Magica Bulič, ki je še vsem rojakom v spominu iz lepega nastopa kot šestletna deklica v Krvavi noči. Ta nadarjena Magica, bode deklamirala v pozdrav došlim rojakom pretresujočo deklamacijo o štrajku naših rojakov. Pesnitev je blagovolil pokloniti dobroduelni stvari na ljubo znano slovenski pesnik Ivan Zupan v New Yorku. Druga točka vspredu se bode spopolnila z solo spevom gosp. Ciril Rant kot sedanji igrovodja in sicer poje prirske solospjev "Ciganska sirtota". H tretji točki bode govor "Zakaj se vstraja toliko časa v štrajku in naša dolžnost napram bratom". Četrta pa se bode dopolnila z velezanimivo veseligr najnovejšega kroja "Brat Sokol". O tej igri bi se dalo mnogo pisati, vredna da bi se veliko o njej povedalo, a prekratek je čas ki nas loči od dneva ko bomo z narodno navdušenostjo pohiteli v Knausovo dvorano, zato naj se o-

meni le nekaj o tej doslej še ne vpriporjeni izvorni veseligr.

Ko se je na ljubljanskem deželnem gledališču pred kratkim časom vpriporila ta igra, je bilo ljubljansko občinstvo kar vse iz sebe nad tako narodno lepo igro, da je zahtevalo od ravnateljstva, da se naj igra kmalu ponovi. Pa zanalašč za naše razmere je pisana ta igra. Zato pa Slovenci! pomnite, da ta sama igra je vredna, da se v polnem številu udeležite dobrodelne predstave, ne bode vam žal. To delo je polno zdravega humorja zamoran tako dramatično in zapletajoče in koncujoče z najlepšim efektom.

Slovenci! Pokazimo Clevelandčanom, da je naša naselbina v vseh ozirih prva nad drugimi naselbinami, da nadkrilujemo druge kraje, dajemo manjšim naselbinam živ zglede bratovske ljubezni, narodne požrtvovalnosti in vsestranske delavnosti. Torej čast naselbine, čast zavednosti in ljubezen do bližnjega naj nas pripelje v Knausovo dvorano, kjer bomo skupno pomogli trpečim bratom.

K obilni udeležbi vabi odbor.

REVOLUCIJA NA PORTUGALSKEM.

Razna brzojavna poročila iz Madrida, Pariza in Londona zagotavljajo vest o započeti revoluciji na Portugalskem. Večji del armade in mornarice se je pridružil revolucijonarjem, ki so že začeli bombardirati glavno mesto Lisbono. Londonski Daily Mail javlja, da je kralj Manuel že v rokah republikancev in da je zmaga na strani revolucije. Zadnje poročilo, došlo iz Lisbone potrjuje vest o drznem nastopu republikancev v državnem zboru in razpustu istega, kakor tudi o umoru dra. Bombarda, vodje republikancev.

Portugalsko ljudstvo je že dalj časa zahtevalo odstranitev monarhije in tej ljudski nevolji je tudi pripisati smrt oziroma umor prejšnjega kralja Carola.

Znano je, da se je Portugalska do sedaj v verskih, kakor tudi političnih zadevah kosala z Avstrijo in posestrimo Španijo. — Verski fanatizem in kapucinska žganjarska, kakor tudi druga obrt, je cvetela na portugalskih tleh. Ljudstvo je ječalo pod jarmom rimske dinastije, kakor tudi kraljeve. Zato pa se ni čuditi, da se je ljudstvo uprlo vsestranskemu pritisku od strani vlade in vatikana.

V reakcijonarnih, versko-fanatičnih pokrajinah pa cvete anarhizem, ki je nalezljiv in nevaren vsaki vladi.

Ko je katoliška Španija umorila svobodomislea Ferrerja, je stala na robu propada in ko ne bi vladni krogi o pravem času preprečili krize revolucije, bi se prav gotovo zgodilo nekaj sličnega na Španskem.

Vse tako izgleda, da bo republikanska stranka zmagala, da bo kraljeva rodbina izgnana iz deže-

le ter da bo na kraljevem prestolu sedel republikanski predsednik. Seveda ljudstvo bo s tem veliko pridobilo. Namesto kralja bo imelo predsednika, ki ne bo polovico toliko stal kot pa kraljeva rodbina, v drugem oziru pa bo najbrž ostalo pri starem, s pripombo, da bo z odstranitvijo kraljeve rodbine na Portugalskem odklenkalo vatikanu in razni nepriviligrirani redovi bodo morali zapustiti portugalska tla.

Prvega februarja bo dve leti, od kar je oborožena tolpa mož javno napadla kraljevo rodbino, pri katerem napadu je bil ubit kralj Karlos in njegov sin princa Luiz Filip. Manuel, drugi sin Karola in sedajni kralj portugalski je bil pri tej priliki ranjen in le junaški čin njegove matere je zadržal pot smrtonosni krogli. Od tega časa naprej so vladni krogi strogo postopali z vsakim republikancev, kajti sem je pal na republikanske vodje, da so oni izdelali načrt za umor cele kraljeve rodbine, hoteč s tem doseči svoj cilj.

Sedajni kralj Manuel II. je še le devetnajst let star — najmlajši kralj —; bil je kronan dne 6. maja 1909. Dasi je kot oseba priljubljen, vendar je imel težkoče pri iskanju boljše polovice na raznih evropskih dvorih. Nobena princezinja si ni uprta postati kraljica vrel Portugalske. —

Pozor Slovenci v Clevelandu, O.!

Društvo Lunder-Adamič štev. 20, S. S. P. Z. priredi to nedeljo, dne 9. oktobra v Knausovi dvorani deklamacijo, združeno z igro, in po igri ples s prostjo zabavo. Ves čisti dobiček te veselice je namenjen v podporo štrajkarjem v Westmoreland okraju. Ker je namen veselice tako blag, upamo od clevelandskih Slovencev, da se bodo udeležili veselice v kar najčastnejšem številu. Pomagajte rojakom trpinom!

NA PRODAJ!

Lepa prilika za onega, ki govori razven slovensčine tudi poljski jezik. Trgovina z novim in starim vsakovrstnim pohištvo. Prodajalna v dva nadstropja, k nji spada zraven stoječa hiša z desetimi izbami. Najemninska pogodba za pet let. Tozadevno se je obrniti na F. W. Beyer, (do10-21-10) Kenosha, Wis.

Phone 324 L.

GOSTILNA!!!

JOHN DOBNIK
 300 Reed, St. Milwaukee, Wis.
 Biljard na razpolago!!!

Irgovina s novodobnim obuvalno

Vstanovljena leta 1883

Velika zaloga obuval najnovejše kakovosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT

631 Blue Island Ave., Chicago.
 Druga vrata od Kasparjeve Bank.

Največji čudež današnjega dne.
 Tel grafično pošiljanje denarja v stari kraj za 50 centov.

Vsaki, kateri plača 50 centov več, kakor je navadno plačal pri pošiljanju denarja po pošti, pošlje zdaj lahko vsako svoto denarja telegrafično v stari kraj.

Denar je že drugi dan v Evropi nakazan in izplačan a čez 10 do 12 dni dobi pošiljatelj v Ameriki originalni receptis evropske pošte. Prijemnik denarja v starem kraju ne plača niti vinarja, kadar prejme denar. Ni potrebno, da se mi pošlje evropska adresa prijemnika ali kako drugo naznanilo poprej. Nikdo drugi na svetu ne more tako po ceni pošiljati denar brzojavno v staro domovino.

Puskusite in prepričajte se.

Denar pošljite meni po Money Orderu, čeku, ekspresu ali v registrovanem pismu. Pišite po cenik in navodila. Kdor mi pošlje naslov, dobi lepo darilo.

IVAN NEMETH,
 BANKIR
 Biv. cesarski in kraljevski konsul, agent.
 457 Washington Street, New York, N. Y.

V času dela in jela, spomni se na ne-delo in ne-jelo.

Zemlja za kmetije, in kmetije MISSOURI!

Najboljša zemlja za kmetije, ravnina brez vsake vode, gozd ali deloma posekano, aker od 18—22 dolarjev. Obdelane kmetije, ravnina 25—50 dol. aker. Valovita ravnina, gozd 12—17 dol. aker. Kmetije 16—30 dolarjev aker.

Vsakdo, ki ima veselje do kmetijstva, naj kupi kos zemlje! Zemlja po vsej Ameriki bo postala v cenah enaka v Evropi in to prej kakor se ljudem sanja. Jaz ne ponujam zemlje z lažmi, trpentinovega olja iz korenin, nabiranja različnih rož in vsih nemogočih laži, temveč kupi, ako več ne moreš, vsaj 40 akrov zemlje in na nji preživel boš vedno sebe in svojece na pošten način. Ni države v Ameriki, katera bi se mogla meriti z Missouri v splošnem kmetijstvu.

F. GRAM REALITY Co. Naylor, Mo.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI VOZIJO iz AVSTRO-OGERSKE V NEW YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Alice.....	12. Oct. 1910	Argentina.....	2. Nov. 1910
M. Washington	19. Oct. 1910	Laura.....	16. Nov. 1910

Parniki odplujejo vedno ob sredah ob 1. uri popoldne iz pristanišča Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 53te ceste v South Brooklyn.

Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp Bros. & Co.,
 2 Washington St., New York, N. Y.

GLAVNI ZASTOP ZA AMERIKO

Najmodernejši FOTOGRAFIJSKI závod v Ameriki

Izdelujemo slike v vseh velikostih.

Pridite k nam!

Nemecek

1439 W. 18. cesta nasproti Č. S. A. dvorane.

The COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

RESNICA JE TO, KAR DOKAŽE IN PRIPOROČA!!

Samohvala naj nas ne oglašuje, ker priznanja mnogobrojnih uspehov, zahvalnih in priporočilnih pisem naših rojakov vam jasno kaže pot po kateri imate iti in kam se v boleznih obrniti, kjer vam bode poštena, gotova in hitra pomoč dana.

Berite nekoliko vrstic, javnega pripoznanja in priporočila.

Dragi mi zdravnik! Naznanjam vam z največjim veseljem, da sem po Vaših zdravljenih popolnoma ozdravil. Radi tega se vam srčno zahvaljujem za tako hitro pomoč. V slučaju da me še kdaj kakva bolezen obišče, se bodem zopet z zaupanjem na Vas obrnil, ker sem prepričan, da Vi za bolnike najbolj skrbite in se potrudite vsakega hotro ozdraviti. Vsled tega Vas vsem rojakom najpojeje priporočam. Sprejmite moj hvalečni pozdrav.

ANTON FINK, Box 195, St. Marys, Pa.

Takih zahvalnih in priporočilnih pisem določa zdravniki the Collins N. Y. Medical Institute na stotine vsaki dan. In zakaj? Ker slavni in svetovni zdravniki The Collins N. Y. Medical Institute ne uporabljajo samo najvišjo znanost in skušnje ampak delujejo z dobrim sročem in sočutjem, ter storo svoje najboljše, da vsakemu bolniku v najkrajšem času in najmanjšimi stroški do ljubeza zdravja pripomorejo. Zato jih zbruheni učenjaki imenujejo najslavnije in najboljše na svetu. Ker so na pravej podlagi in polju čudodelnega zdravljenja. Tu se ne uč nad mnogobrojnimi bolniki, ampak takoj z gotovostjo in sigurnostjo zdravi. Tudi istim bolnikom, kateri so poskusili že mnogo drugih neveličih in neiskusnih zdravnikov, kateri so njih stanje namesto zboljšali še bolj poslabšali ter na vse zadnje nat njimi ohpali naši zdravniki hitro, gotovo in v kratkem pomagajo. Nekaj dobrega znati je znaajo. Izvežbanj zdravniki od The Collins N. Y. Medical Institute spozna vsako bolezen dobro, jo natanko preiščejo ter takoj pravilno, z najboljšimi zdravili zdravijo, tako da vsacev pomagajo, kdor jim zaupa ter vedno svoj cilj dosežejo. Vsled tega se ne ozirajte na prazne in vabljive objube raznovrstnih zdravnikov, kateri se štejejo med iskušene, a se hočejo čisto le nad Vami učiti in prakticirati, od katerih se niste nikdar nič slišali in katerih znanost je jako kratka. Od takih zdravnikov ne morate pričakovati nič dobrega ter se pazite predno se na take zanjke ujamete.

Ako trpite na starj ali novi, bolezn, kronični, možkej ali ženskej, naravni ali tajni, slabi krvi, nepravilnej prebavi, lednoej bolzini, glavobolu, prehlajenju, hripavosti, reumatizmu, zaduhi ali jetiki. Ali boleznij pljuš, jeter, sroč, glavi, nosu, vratu, prsih, trebuhu, križcih, hrbtu, ledicah, mehurju, napuhjenosti trebuha, ušesih očeh, v ustih, belem teku, nerednem čiščenju, notranji ali znanji kožni bolezni in t.d. vrasajte za svet zdravniko od The Collins N. Y. Medical Institute kateri vam bodoje drage volje in bresplačno najboljše svetorali.

Ako stanjčete v bližini pridite osebo, ako ste oddaljeni, opišite bolezen prav natanko ter naslovite pisma na vrhovnega ravnatelja, Dr. E. E. Hyndman M. D. of

The Collins New York Medical Institute
140 W. 34th Street - New York, N. Y.

Uradne ure za osebne obiske so: Vsaki dan od 10 do 5 popoldan. Ob nedeljah in praznikih od 10 do 1 popoldan, vsaki torej in petek zvečer od 7 do 8 ure zvečer.

DOPISI.

IZ ZAPADA.

Saj to menda že veste, da smo bili v Clevelandu na konvenciji. Reševali nismo očetjave, tudi ne svete Barbare, ker ta je že itak v nebesih, pač pa **katoliško stvar**. Vi se morda smejete, pa se ni treba. Seveda nismo šli vsi v ogenj za katoliško stvar, ampak bilo nas je dobro tretjino, ki smo bili odločni opozicionarci, ne proti katoličanstvu, ampak proti temu, da se tudi v družto, kojega edini namen je podpirati bolne in osirotele rojake, rine v ospredje tisto katoličanstvo, ktere fraze se celo na klerikalnem Kranjskem že sramujejo in so jo vrgli med staro železo. (Slov. Ljudska Stranka!) Seveda smo propadli po ljutem boju, v katerem smo vstrajali do konca. Mesto koraka naprej, smo storili korak nazaj. Družto sv. Barbare je bilo že zdaj precej popularno. S tem, da smo smrtnino razdelili na dva razreda in prvega zvišali za še enkrat toliko, je družto mnogo pridobilo. A še lepša bodočnost bi bila družtu zagotovljena, da smo pometli z starokrajško ozko-srčnostjo in srednjeveškimi nazori. Upam pa z vso gotovostjo, da se prihodnji t. j. glavni konvenciji družta sv. Barbare to posreči. "Vremena bodo Kranjcem se zjasnila, jim milše zvezde kakor zdaj sijale", pel je Prešeren in jaz mu verjamem. Ko pa že enkrat toča pobije, ne pomagani nič, če vsi mežnarji zvonijo, dostikrat pa tudi prej ne!

Ali bi radi znali, kako smo se imeli v Clevelandu? Odkritosrečno rečeno: velemenično! Od clevelandskih Slovencev smo mnogo pričakovali, a našli smo mnogo več in vse lepše, kot smo si predstavljali. Sprejem in pozdrav iskren in pristrčen, gostoljubnost pristno slovanska na vseh krajih; slovensko pevsko družto "Triglav", si je koj osvojilo srca nas vseh, istotako slovanska godba. Z eno besedo: vse, kar slovansko misli in čuti v Clevelandu, je sklenilo napraviti nam dneve tamkajšnega našega bivanja kar najprijetnejšim, kar se je tudi popolnoma posrečilo. Clevelandski Slovenci in Slovenke naj bodo zagotovljeni, da smo odnesli najlepše spomine iz obrežja erijskega jezera.

Pa, še nekaj, skoro bi bil pozabil. Ali ste že videli slovenske devojke clevelandske? Ako ne, pojdite jih gledat, ne bo Vam žal! Opisoval Vam jih ne bom, ker bi si s tem zbujal preveč sladke spomine in preveč kisle skomine; srčne in zobne bolečine pa so najhujše, vsaj po mojihazorih.

Na poti proti domu, ustavil sem se za en dan v Chicagi. Tu sem se po srečnem naključju sešel s par izobraženimi in nad vse prijaznimi razkaki, ki so mi drage volje razkazali celo vrsto mestnih znamenitosti. "Slovan povsod brate ima" pravi neka pesem in o resničnosti teh besed sem zopet prepričan v Chicagi. Tu dobiš, poleg Slovencev, skoro vsak slovanski narod. Zlasti so me zanimali bratje Čehi, kojih štejejo baje na 125 tisoč. Čutil sem se med njimi prav tako domač, kakor med Slovenci.

Potujoč dalje proti zapadu, imel sem smolo, da sem si izbral slabo progo, (Rock Island.) Vozi li smo se s tako brzino, kakoršni razvija kamniški brzovlak, ali pa oni iz Ljubljane na Vrhniko, kadar vozi same agente za "žajfo"? Vročina je bila neznozna in žejno smo si gasili z brandyjem, ker vode ni bilo. Od prahu, saj in dima, bil sem črn tako, da me je tovariš in sopotnik, Slovenec nekoč angleško nagovoril, ker je mislil, da sem zamorec, ki kare pometi. Vsaka zamorec, ki me je videla na kaki postaji, se je na prvi hip zaljubila v mene in ogledovala me z brezmejnimi občudovanjem, češ, to je pa že en proketo lep niger, ker je marogast, kot švicarska krava. V Denverju prevelil sem se zopet v belega človeka, kot tak potoval naprej in kot tak Vam pošiljam pozdrave.

F. Posavsky
delegat dr. sv. Barbare, iz zapada.

DELAVCI! Bodite povsod širitelji, edinega slovenskega delavskega lista "Glas Svobode", ki se za vas bori pri vsaki priliki. Borite se zanj tudi vi!

Superior, Wyo.

Cenjeni urednik: —

Obljubil sem v svojem zadnjem dopisu, da bodem naznanil, kadar se bode delavski položaj spremenil. Danes vam morem naznaniti, da se je podpisala nova delavska pogodba. Odslej bomo dobivali nekoliko boljše plače in sicer premogokopači 3 cente pri toni, nakladači pa 2 centa več. Dasiravno niso izpolnjene vse naše delavske zahteve, smo vendar lahko zadovoljni. Dobili nismo veliko, toda mirnim potom, kar je vsekakor boljše, kakor da bi dolgo štrajkali. Čez dve leti se bomo pa zopet postavili pred premogarske barone.

Prilagam dva dolarja za naročnino Glas Svobode, ker to je res pravi delavski list, ki se zanima za delavske stvari.

Pozdrav vsem čitateljem Glas Svobode.
John Kos.

Chisholm, Minn.

Cenjeni g. rednik: —

Pretekli teden je hodil po chisholmski okolici zastopnik "Glasnika" in prišel tudi v naše stanovanje. Povedali smo mu, da smo naročili že na štiri liste in sicer na Glas Svobode, Proletarca, Glas Naroda in Narodni List. Nato nam odgovori "Glasnikov" zastopnik: "Glas Svobode in Proletarce hočeta, da bi delavec ne bilo treba delati!" Morebiti bi se kdo izmed nas naročil na "Glasnik" ker je pa to povedal, je moral pobrati svoja šila in kopita. (Kedor je zastopnik kakega lista, naj agituji zanj kolikor hoče, toda druge liste naj pusti v miru! "Glasnikovemu" zastopniku svetujem, naj se ravna po tem, drugače mu kako zagodemo, ki mu ne bo po volji. Op. ured.)

Končno še omenim, da imajo "bunkeži" naših kompanijskih redarjev že čuden duh, ker služijo samo za pobiranje pivovih in whiskeyevih steklenic.

Pozdravljam bralce vseh socialističnih listov, Tebi Glas Svobode pa želim obilo novih naročnikov.
Zorč Brinšek.

Moon Run, Pa.

Cenjeno uredništvo:

Marsikomu bode znano, da imam tukaj unijske rove, vendar nekateri, dasi so pri unijski, ne delajo po unijskih predpisih. S temi se hočem baviti v svojem dopisu, da pokažem značaje nekaterih oseb v pravi luči.

Odkar so zaštrajkali naši tovariši v Westmoreland okraju, je prišlo od tam v Moon Run več Slovencev povprašat za delo. Skoraj večina so ga dobili, in da so takoj pristopili k organizaciji, jim je le častitati. Toda, med njimi so tudi taki, ki se ne ravna po unijskih predpisih. Omeniti moram westmorelandskega premogarja F. A., ki je sam, in ima v Westmoreland svojo lastno kočico in tudi, kakor sem čul od njegovih znancev, dobro naloženo hranilnično knjižico. In ta mož se je podal dne 21. sept. v rov ob 2. uri rano in si pustil pripeljati dva voza, v katere se nalaga premog. Napolnil jih je, še predno smo se mi doma zdramili, in nato je delal še ves dan z nami. Na ta način se seveda lahko zasluži od \$50.00 naprej na 12 dni. Vprašal bi sedaj F. A. samo, ali se ne nagleda podnevi v osmih urah dovolj svojih žuljev in ali v tem času ne zavzije dovolj prahu, da dela še ponoči? Po unijskih pravilih gotovo ni, delati 13 do 14 ur v unijskih rovih.

Naj še pripomnim, da je bilo sklenjeno pri unijski seji v Moon Run, da plača vsak premogar po \$2.00 na mesec v podporo štrajkujočim premogarjem v Westmoreland okraju. Žalostno je, da skoraj polovica mož ni bila s tem zadovoljna. Ko se je kasneje sklenilo, naj se vsakemu odtegne vsake 14 dni po \$1.00 v družbeni pisarni, se je 11 premogarjev izrazilo, da ničesar ne plačajo. Čul sem, da je med temi tudi nekaj takih, ki so še pred kratkim štrajkali v Westmorelandu! Ne maram nikogar navesti s polnim imenom, toda žalostno je, da delavec nočejo pomagati svojim sodelavcem štrajkarjem! Toda o tem dovolj.

Naj končam, ker mi je roka že pretrudna, štrajkarjem v Westmoreland okraju pa želim, da bi kmalu po vsej črti zmagali.
J. S.

Indianapolis, Ind.

Cenjeni g. urednik: —

Ker sem zadnjič naše čitatelje spodbujal, da naj redno poročajo iz vseh krajev razne novice, je samo ob sebi umevno, da jaz ne smem zaostati. Danes hočem nekoliko omeniti o saloonih in njihovih posledicah. Naprej pa rečem in zahtevam, da me nikdo napačno ne razumi. Jaz sam rad pokusim kako dobro kapljico in gotovo ga tudi vsakemu privoščim. A kar je preveč, je le preveč, bodi si tu in tam. Ako premislimo, da imamo v naši mali naselbini 14, reči štirinajst saloonov, ki imajo povprečno \$60.00 čistega dobička na teden (vlasti na soboto), znese to na mesec \$840, na leto okroglo \$12.000. Kaj bi mi delavec lahko s tem denarjem počel! Marsikdo bi izmed nas že imel svoje hišice, tako pa smo in ostanemo vedno le tujčevi hlapci. Ako je treba podpirati naše liste, plačevati redno mesečnino, ako nas sodelavec trpin prosil v svoji stiski pomoči, takrat držimo pa figo v žepu in vzdihujemo, kako smo sami ubogi. In kaj so posledice vednega posejanja po saloonih, posebno pa takih, ki niso na prav dobrem glasu in katerih glavni namen je, da izsesajo iz tebe, čitatelj, zadnji cent? To se kaže pri nas skoro vsako soboto, ki se znani katoliški vitazi koljejo z noži, da je vedno mestna bolnišnična ambulanca naj Haughville in da bomo že to pičico poštenega imena zgubili, kar smo ga imeli. V soboto teden doživeli smo tak prizor v Gačnikovem saloonu, kjer ponujajo vedno neveste na prodaj; ni čuda, da so petelini skočili vkup in si puščali prehuho kri. Zato Vam pa rečem: Proč od takih hiš; naročajte in razširjajte svoje liste, naročajte si knjige, ki Vas bodo vedrile, pa tudi Vaš žep varovale pred prezgodnjo sušico.

V Vašem listu sem bral, da so neki gospod v Illinois začeli pridigovati o "socijalizmu", ker se jim je začela cerkev prazniti. Jaz pa mislim, da tega ne in ne bo nikdar potrebno, ako bo duhoven v vsem svojem delovanju sam "socijalen," da bo delal in čutil z delavcem-trpinom, da mu poslednji ne bo samo molzna krava, ampak da duhoven ne bo škrel samo za njegov "dušni," ampak tudi za njegov telesni blagor.

Klubaš.

Chicago, Ill.

Uredništvu Glas Svobode: —

Cenjenim čitateljem Glas Svobode in bratom družta Lunder-Adamšč št. 20 v Cleveland, Ohio, naznanjam, da se tu v Chicagi prav dobro počutim.

Mesto mi zelo ugaja le to se mi čudno zdi, ko ne vidim toliko božjih hramov, kakor doma v Clevelandu. — Tukajšnji rojaki somišljeniki so zelo gostoljubni.

Delo druge konvencije je vse hvale vredno; kakor vse kaže, bode storjen zopet velikanski korak za napredek in korist slovenskih delavcev v Ameriki.

Pozdravljam čitatelje Glas Svobode in brate družta šte. 20 S. S. P. Z. v Cleveland, O.

Avg. Kužnik, delegat.

Velik vspeh.

Mi bi lahko iz zgodovine dokazali, stotine slučajev velikih vspehov, ki jih pa tudi lahko medseboj vidimo vsak dan, posebno v slučajih boleznih. Nevarne bolezni bi se ozdravile, vjedanje bi se olajšalo skoraj popolnoma z par požirki dobrih zdravil. Človek, ki trpi na tem ko nima slasti do jedi, telesni slabosti, je brez energije ali samozavesti lahko zadobi prejšnje zdravje če vzame Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. Tek do jedi se mu bo povrnil, prebavni organi postali bodo ojačeni ter zopet delovali redno in pravilno. To zdravilo, katerega vsebina se je pred kratkim predrugačila vsled več želišč, ima vzvišene vspehe v boleznih želodca, prebavnih organih, krvi in živcih. Njega sestoj je odobrila tudi vlada.

Na prodaj v lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu Jos. Triner, 1333 — 1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Slovenski socialni klub v Collinwood, Ohio,

privedi 15. oktobra v Stančiščki dvorani na 5820 Elsinor Str. zabavo, h kateri vabi vsa družtva in slovensko občinstvo.

MLADI MOŽJE
STARI MOŽJE
MOŽJE SREDNJE STAROSTI.

Možje, ki se nameravajo ženiti — možje, ki boleljajo — možje, ki so bili nezmerni, prestrastni in ki so prevgnani; možje, ki so slabi, nervozni, uničeni in kateri so dosegli starost, ko ne morejo več polni meri uživati sladkosti življenja. **Vsi ti možje morajo pisati po našo brezplačno knjižico.** Ta knjižica pove, kako možje uničujejo svoja življenja, kako zbolijo in zakaj se ne smejo ženiti dokler so v takem stanju.

Ta knjižica v lahko razumljivem jeziku pove, kako se na domu, privatno, tajno in z malimi stroški temeljito ozdravi zastrupljenje krvi ali stifikis, triper, slabost, splošna oslabelost, zguba spolne moči, nočni gubitek, revmatizem, organske bolezni, želodec, jetra, mehur in ledvične bolezni.

Tisoče mož je že zadobilo perfektno zdravje, telesno moč in poživljenje potom to dragoceno knjižico. Zaloga znano si je, in vsebuje stvari, katere bi morali znati vsak mož.

Ne trošite denarja za ubožna in malovredna zdravila, dokler ne čitate te knjižice, katera vam pove, od česa ste zboleli in kako zadobite popolno in trajno ozdravljenje. Zapomnite si, ta knjižica se dobi **POPOLNOMA ZASTONJ**. Mi plačamo tudi poštino. Na spodnjem odrezku ali kuponu zapišite razločno svoje ime in naslov, odrezite kupon in pošljite nam ga še danes. Ostalo izvršimo mi.

50,000
KNJIŽIC
ZASTONJ MOŽEM

Odrezek za brezplačno knjižico.

Pošljite danes.

DR. JOS. LISTER & CO.

Aus. 301, 22 FIFTH AVE., CHICAGO.

GOSPODJE: — Zanima me ponudba, s katero nudite Vašo knjižico brezplačno. Prosim, pošljite mi jo takoj.

IME

NASLOV

ZMAGA.

Prejeli smo: Vlada Združenih držav je potrdila predložene ji formularje naših priprav ter dovolila, da se prodajajo brez vladne license. Uvrščene so med pripoznana zdravila. Ta zmaga je zopet dokazala da je

Trinerjevo zdravilno Grenko vino

prvo od vseh podobnih priprav. Gledali nismo ne na denar, ne na čas, samo da smo privedli to zdravilo na vrhlinec, ter ga naredili pravo, čisto ter zanesljivo družinsko zdravilo.

V vsaki bolezni, s katero bodete našli neko združenje z ono v želodecu ali izgubo moči in energije, Vam bo to zdravilo gotovo pomagalo. Priprava je največje vrednosti proti

Izgubi slasti,
oslabelosti,
živčni boleznih,
izgubi energije,
izgubi moči,
pomankanju krvi,
proti zobasanosti in
izgubi teže.

ter v vseh želodčnih boleznih in neprebavnosti. Je narejeno iz zelišč in rudečega vina.

Blede in bolne ženske si lahko veliko pomagajo s tem elegantnim in izvrstnim zdravilom, ki nima nobenih škodljivih snovi. Vsak požirek zaleže človeškemu telesu. Vzemi te ga vsakokrat, kadar se ne počutite dobro in opazili bodete hitro odpomoč.

Zapomnite si, da je Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino **EDINO GRENKO VINO** pripoznano kot **ZDRAVILO**. Varujte se ponaredkov. Se dobi v vseh lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu samem

JOS. TRINER

1333-1339 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Triner's Angelica Bitter Tonic, je najboljša želodčna grenčica na svetu.

The Konrad Schreier Co.

Sheboygan Wis.

Varitelji najboljšega piva v sodih in steklenicah.

Edelbrau in Pilsen pivo iz naše pivovarue je najboljšje.

NAJEMNIK & VANA,

IZDELVALCA

sodovnice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

62—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Majstarejša slovanska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsim Slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in ekusni izdelek naročenih potrebščin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

RAZNO IN DRUGO

Umrli ruski poslanik. V Parizu je umrl ruski poslanik Nelidov.

Trojčke je povila dne 12. p. m. Ukčeva mati v vasi pod Studorom v Bohinju. Mati in trojčki so zdravi.

Prijet vohun. V Črnovicah so aretovali inženirja Zagranskega, ki je osumljen, da je vohunil za rusko vojno upravo.

Umrli je v Krškem bivši župan, gostilničar in mesar, poveljnik meščanske garde gosp. Karl Schener, star 65 let.

Okraden samostan. V samostanu v Vjatici na Ruskem so tatovi ukradli 245.000 kron in sicer večinoma v vrednostnih papirjih. Tatovi so izginili brez sledu. Policija je uvedla najstrožjo preiskavo.

Slovenec v Pulju obolel na koleri? Obolel je v Pulju policijski inšpektor Vezjak, rodem iz Spodnje Štajerske, na koleri podobnih znakih. Prepeljali so bolnika v izolirani oddelek mornarične bolnišnice.

Cesar je pomilostil bivšega ogerskega poslanca Hencza, ki je svoj čas v dvoboju usmrtil grofa Keglevicha in je bil zato obsojen na 1 leto zapor. Hencz je odšel šele tri tedne.

"Pösten" katoliški župan. Pri skoncaciji deželnega odbora nižje avstrijske se je dogotalo, da je župan v Pottensteinu, Rainer, poveril okrog 100.000 kron. Župana so suspendirali od službe in dali aretirati.

Zopet učitelj in učenke. V Berlinu so zaprli učitelja godbe Emanuela Golla, ker se je pečal s svojimi učenci in učenkami. Goll priznava, da je kriv.

Velikega sulca je ujel v Ljubljani blizu šentjakobskega mostu gostilničar g. Maček. Tehtal je 14 kg ter meril 1 m 15 cm. Pač redek slučaj.

Črno morje nevtralnno? Ruski listi javljajo, da se je turška vlada, podpirana od Angleške, obrnila na velesile, da bi bilo Črno morje proglašeno kot nevtralnno. Listi protestujejo z vso odločnostjo proti takemu načrtu.

Zoper "Hribarjevo ulico". Oziroma zoper sklep ljubljanskega obč. sveta, da bi se imenovala Gosposka ulica odslej Hribarjeva ulica, sta vložila pri dež. odboru protest Kregar in Štefe.

Zarota v Moskvi? V Moskvi je policija aretovala 40 dijakov in delavcev. Našla je pri njih mnogo obtežilnega materiala, ki kaže na to, da so bili aretovanci člani obsežne zarotniške družbe.

Napad na turške orožnike. Iz Soluna poročajo: Nek turški orožniški častnik je bil v bližini Kasandre iz zasade napaden. Napadla ga je grška razbojniška tolpa. Dva orožnika sta bila ustreljena. Razbojniško tolpo zasleduje.

"Prodana nevesta" v Londonu. Praški listi poročajo da je uprava londonske "Velike Opere" naprosila praško "Narodno gledališče" naj ji inscenira Smetanovo opero "Prodana nevesta".

Pasja moda. Londonski pasji prijatelji so sklenili, da bodo dali psom čevljičke na noge. Tako se bodo lahko videli po zim v Londonu bosi otroci pa obuti psi.

Duhovnik prestopil k protestantizmu. V bližini Vinkovca na Hrvaškem je prestopil k protestantizmu bivši katoliški duhovnik Rudolf Sabljčić. Šel je v Pöžun, kjer se bo v tamošnjem evangelskem zavodu izobrazil za evangelskega duhovnika.

Vas izginila. Nad vasjo Abanila v pokrajini Murecia na Španskem se je utrgala velikanska plast zemlje, ki je popolnoma pokrila pod seboj ležečo vas. Po 30urnem rapornem delu so le nekatero vaščane žive rešili izpod ruševin. Domneva se, da je najmanj 30 mrtvih.

Ponarejeni petkronski novci krožijo po Dolenjskem. Ponarejeni so tako izvrstno, da se komaj ločijo od pravih novcev. Napis in podoba na obeh straneh in celo napis na robu je brez hibe. Razločijo pa se od pravih petač po nekoliko svinčeni barvi, po manjši teži in slabšem in bolj votlem evenku.

Papiga prepodila tatove. V stanovanje nekega tesarja v Hrdlovki pri Duheovu so se prikradli tatovi. Prepodila pa jih je papiga, ki je začela na ves glas kri-

čati: "Greš ven, lump!" Tatovi so jo res urnih krač pobrisali iz stanovanja, ne da bi bili kaj ukradli.

Za kratek čas. V nekem kraju na Gorenjskem so se lepega popoldne igrali otroci sredi ceste z blatom. Mimo pride domači kaplan in jih vpraša: "Kaj boste pa naredili otročiči?" Otroci: "Cerkvico z oltarčkom," se odrežejo vsi hkratu. Kaplan: "Tako je prav, ljubi moji otročiči! Ali boste narediti tudi gospoda?" Otroci: "Tudi, če bo kaj dr... ostalo."

Politični umor. V Sučnu na Novem Vitkovu v Galiciji je "ukrajinski" bogoslovec Ševkuv z revolverjem ustrelil 21-letnega mladenciča Pavla Salahuba. Vzrok uboja je politične narave. Bogoslovec je zagrizen "Ukrajinec", ustreljeni pa je bil pristaš starorusinske stranke, ki zagovarja narodno edinstvo z Velikorusi. Moža sta se sprla in bogoslovec je v svoji strankarski strasti na mestu ustrelil svojega političnega nasprotnika.

Ostro streljanje na vojaških vajah pri Trstu. Pri vojaških vajah v tržaški okolici je streljal nek vojak 97. pehotnega polka z ostrimi patroni. Zadel je dva prostaka bosansko-hercegovinskega polka, enega v nogo, drugega v roko. Vaje so takoj ustavili in uvedli preiskavo. Posrečilo se je izslediti dotičnega vojaka, ki je imel še tri ostro nabasane patrone. Dotičnika so takoj odvedli v zapor.

Ruski mornarji-junaki. Ko je 14 p. m. izbruhnil požar na Sušaku, so bili med prvimi, ki so prihite-li na pomoč ruski mornarji s križarske "Rjurik". Pripeljali so sabo vse potrebne ognjegasne priprave, vodil pa jih je podpoveljnik križarke sam. Čim so se pojavili, jih je prisotno občinstvo pozdravilo z navdušenimi klici: "Živeli Rusi!"

Radi oskrumbe in spolske posilnosti so zaprli v Krškem šestnajst-letnega hlapca iz Drenovca Antona Janca. Pozabavati se je hotel z deklicama Jožefo B. in Terezijo S., ki pa še niste izpolnili štirinajstega leta. Pravijo, da je bil fant nemarno vzgojen, ker je bil od rane mladosti prepuščen samemu sebi in je moral služiti si kruh kot pastir in hlapec že od desetega leta naprej, ko mu je bil umrl oče, mati pa ni mogla imeti ga doma, ker je presiromašna.

Državni tajnik in njegova kuharica. Na sodniškem posloplju v Charottenburgu je nabit oglas, v katerem se naznanja, da toži nemški državni tajnik Dernburg svojo bivšo kuharico Ano Dietrich na povračilo zneska 284 mark 7 pf. Kuharica je baje osleparila za to svoto svojega visokega gospodarja s tem, da je zapisovala v nakupovalno knjigo višje zneske, kakor jih je v resnici izdala. To mora biti tudi pravi skopuh, ta nemški državni tajnik Dernburg, da s tako malenkostjo nadleguje sodišče in svojo bivšo kuharico.

Klerikalni panama na Koroškem. Sanačna akcija glede klerikalnega poloma na Koroškem je že vpeljana, toda ne udeležuje se je vlada, marveč, kakor se zatrjuje, razni premožnejši člani krščansko-socialne stranke in visoka duhovščina, ki baje hoče za sanacijo porabiti — cerkveno premoženje. Vsled sanačne akcije ne bodo, kakor zatrjujejo klerikalci, koroške posojilnice in zadrage ničesar izgubile. Samo, če bo res in ako ni to samo manevr, da bi se razburjenje med prebivalstvom poleglo!

Od mrtvih vstal. Na Reki se je splazil neki potepuh brez strehe na dvorišče pogrebnega zavoda, kjer se je vlegel v krsto. Da ga ne bi dramil nočni mraz, se je pokrtil s smrekovim obličjem in zaspal. V jutro ob zori je pa šel preko dvorišča pekovski učencev in ko je šel smučanje v krsti, je začel vpi-ti in klicati ljudi. Speči ponočnjak je slišal hrup in se je prebudit. Vstal je, a ko je zapazil mladi pek, da vstaja nekdo iz krste, se ga je polotil tako grozoten strah, da je pobegnil, tresoč se kakor trepetlika.

Aneksija Sandžaka po Črni gori. Iz Cetinja poročajo "Politiki" v Belemgradu, da se v dvornih krogih v Cetinju govori čisto odkrito, da Črna gora anektira v kratkem ves "novopazarski sandžak" in prizrensko nahijo. — Turčija baje po intervenciji Rusije nima nič proti tej aneksiji, še toliko manj, ker jej je Rusija

neki obljubila za to dobre kompenzacije; dalje, da je privolila tudi že Avstro-Ogrska, ki da je s Črno goro dogovorila vojno pogodbo; tudi Bolgarija se temu nič ne protivi, ali zase zahteva svobodne roke v Macedoniji.

Šampanjec proti koleri. Ko je pred leti v neki mali občini na Nemškem divjala kolera, je ondotni vladni svetnik — ves prestrašen zaradi nevarnosti — dejal zdravniku: "Predpišite najdražja zdravila, urad bo vse plačal." In zdravnik je predpisal šampanjca. Pomagalo je imenitno, kmetje so bili kmalu zdravi. Ampak račun za šampanjca je bil tudi masten: 1800 mark. — Vlada računa ni hotela plačati; poseči je moral vladni svetnik v svoj žep in poravnati drago "ceho".

Lepe razmere v Parizu. Pariška policija se peča obširno z nasledno pikantno afero. Neka jako ugledna pariška rodbina je ovadila policiji, da je bila njih dekla Ema Linzer iz Stuttgarta od neke sovodnice zaprta skozi štiri dni v neki zloglasni hiši, kjer je bila izročena nesramnostim raznih pustolovcev. Dotična rodbina nikakor ne dvomi nad pripovedkami njih dekle, ki je baje jako resnicoljubna, akoravno ta pripovedovanja zvane večkrat kakor bajka. Med drugim zatrjuje Ema Linzer, da je bila prisiljena udati se moškim le radi tega, ker so ji dali uspalna sredstva. Tozadevno se sedaj jako obširno poizveduje.

Pod vladnim komisarjem v Ljubljani so nastale čedne razmere. Ponekod vlada v noči egiptovska tema, javna varnost je pri vragu, policije nikjer. Policija mora v prvi vrsti stražiti palačo na Bleiweisovi cesti — pred bombami, kali. Nemški burši so pod Lasehanom postali nad vse predrzni in kar javno izzivajo policiah z vsenemškimi čepicami, znaki in trakovi. Za 20. sept. pa je Božidar Schwarz zopet dal poklicati vse polno orožništva v Ljubljano, da je tam zapravljalo svoj čas in denar. Torej niti pod vladnim komisarjem se Božidar ne čuti zadostno varnega? Res škandal!

Oproščena detomorilka. Pred porotnim sodiščem v Brnu je stala soproga šolskega sluga Emilija Simandl radi detomora. Svojo eno leto staro hčerko je zaprla v neko šolsko sobo, v kateri je odprla vse peteline pri plinovi napravi. Mati je nato skozi ključavnico opazovala, kako umira otrok. Ko se je otrok zadušil, je poklicala sosede ter se je sama javila policiji. Pri obravnavi je otroženka izjavila, da je to storila samo iz prevelike ljubezni do otroka. Otrok je bil dlje časa bolan; bil je jetičen in zdravnik je izjavil, da ni rešitve zanj. Izvršila je dejanje samo zato, da okrajša svojemu ljubljenu otroku trpljenje. Zaslišane pričee so povedale, da je mati silno ljubila svojega otroka. Cele noči je prebela pri njegovi postelji. Porotniki so soglasno zanikali vprašanje glede umora, nakar je bila Simandlova popolnoma oproščena.

Padanje prebivalstva na Španskem. Relativno nazadovanje z ozirom na naraščanje prebival. opazja se pri vseh romanskih narodih razun Italije: največ trpita v tem pogledu Španka in Portugalska. Padanje prebivalstva na Španskem ni, kakor je to slučaj na Francoskem, da je v zvezi z neznatnimi porodi, marveč z vedno večjim izseljevanjem radi slabega gospodarskega stanja v državi. Kakor priobčuje časopis za socialno znanost, se je leta 1904 izselilo 40.000 oseb, leta 1906 skoraj 122.000. Vsa ta masa se je podala v južno-ameriške republike, kjer se govori španski, izlasti v Argentini. V tej državi se je leta 1906 od 122.000 izseljencev naselilo 73.000. Od leta 1887 do 1900 je naraslo prebivalstvo na Španskem le od 17 na 18 milijonov, a za bodoče ljudsko štetje ne pričakuje sploh nikakega narastka, pač pa zmanjšanje prebivalstva.

Zanimiva iznajdba. Nadučitelj g. Špande in njegova žena v Ščavnici pri Radgoni sta iznašla zanimiv mehanizem, ki omogočuje tek šivalnega stroja, ne da bi ga trebalo gnati z roko ali nogo. Mehanizem omogočuje tudi ustavljenje stroja in regulacijo hitrosti. Dal se bode pričvrstiti tudi na starih strojih. Iznajditelja sta si zasigurala že avstrijski patent za svojo iznajdbo.

Resnica je!

Kdorkoli Slovencev je pošiljal

denarje v staro domovino

se je prepričal, da so ti točno in vestno tja dospeli v 11.-13. dneh.

Kdorkoli Slovencev se je obrnil na tvrdko

Frank Sakser Co.

82 Cortlandt St.,

New York, N. Y.,

ali na njeno podružnico

6104 St. Clair Ave. N. E., Cleveland, O.,

da je bil vedno dobro postrežen in za svoje novce dobil tudi,

kar mu je šlo.

Vsako Severovo Zdravilo je namenjeno za gotovo vr to boleznii.

KADAR

imate bolešt v hrbtu, so vaša jetra v neredu, izgublimate na mesu, se vam tek izpreminja, je vaša koža bleđa, suha in otekla, čutite bolečino pri odpuščanju vode, zapazite usedlino v svoji vodi,

potem je čas rabiti

SEVEROVO

ZDRAVILO ZA OBIST IN JETRA

Tem važnim organom povrne zdravje, uteši vnetje, uravna odpuščenje vode, ustava osušavanje životnih sil in vas ozdravi.

Cena 50c. in \$1.00.

Knjižica dragocenih poučil o zdravljenju obistnih in jetrnih boleznih, tiskana v vašem jeziku, priložena vsaki steklenici.

Večina lekarnikov prodaja Severova Zdravila in večina ljudi jih rabi. Ko kupujete zdravil, recite, da hočete "Severo vih" in ne vzemite nobenih drugih.

Težka prebava

se oglašja sama po mnogih nezmotnih znakih; težava po jedi, medle bolečine napenjanje, gorečica, slabost, pičel tek, neredno izpraznevanje črevesja, so nekateri izmed njih. Ampak če začnete uživati

Severov Življenski balzam

izginejo vsi ti znaki, ker to zdravilo poživilja in krepi prebavni ustroj, uravnava črevesje in izpodbuja jetra. Cena 75c.

Preženi jih!

Če te muči ledvena bol, bolešt v kolku, nevralgija, revmatizem, otekline, otrdelost, ali mišične bolečine, preženi jih s tem, da rabiš za večkratno nadrgnenje

Severovo Olje sv. Gotharda

Teši vnetje, zmanjšuje otekline, prežene bolečino, omehča otrdelost, oajša revmatizem. To je dragoceno domače zdravilo. Cena 50c

Zdravniški svet zastoj.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

ODVETNIK PATENTI

GARL STROVER

(Sobe šte 1009)

140 WASHINGTON ST. CHICAGO, ILL.

TEL. 3989 MAIN

Dobra Unijska Gostilna, kjer se mrzel in gorak prigrižek. Pod vodstvom

Jos. S. Stastny

2005 Blue Island Ave.

deliká Dvorana za društvene in unijske seje, in Vrnega dvorana za koncerte, ženitve in zabave.

SALOON

z lepo nrejenim keglščem in sveže Schoenhofen pivo priporoča

ANTON MLADIČ,

837 Blue Island Ave. Chicago Ul

Kedar

potrebujete obleke ali obuče, za se ali vaše dečke tedaj pridite k nam. Največja zaloga moške obleke, srajc klubukov in spodnega perila na zapadni strani.

Cene zmerne. Unijsko blago. Izdelujemo obleke po naročilu.

J. J. DVORAK & Co.

1853-55 Blue Island Ave.

Telefon Canal 1198.

Velika francoska revolucija 1789 do 1815.

I. Od začetka revolucije do Napoleona.

Narodni konvent.

Kako so Jakobinci izgubili vse nekdandjo moč, pokazalo se je meseca januarja 1795, ko je "mlada bratovščina" brez ovir očitno zadrževala in sežgala malika Marata, potem pa se v krdelcih po sto mož razkropila po vsem Parizu ter razbijala Maratove podobice, kjerkoli je katero našla. Namesto "marseillaise" prepevali so ti mladi ljudje novo pesem "o vzbujenem narodu". Njim na čelo postavil se je zdaj celó nekdanji Maratov prijatelj Feron, ki je sprevidel, da se "z malo bratovščino" vjema malo da ne ves narod francoski. To isto sprevidel je tudi narodni konvent, ki je razglasil splošno pomiloščenje Vendejcem ter pozval nazaj v konvent vse girondističke poslance, ki so pred krvavim gospodstvom zbežali iz Pariza, pa tudi tiste, nad katerimi so prej oklicali državno preganstvo.

Vse bi se bilo zdaj na bolje obrnilo, ko ne bi kdaj in lakota stiskali siromašnega ljudstva. Zasluzka ni bilo, kovanege denarja ni bilo, papirnati asignati pa so bili skoraj brez vse vrednosti. Za seženj drv moral si plačati po 24.000 liver v assignatih. Ni čuda torej, da se je od Jakobincev naštevano ljudstvo z nova vzdignilo in jelo kričati. "Kruha nam dajte in ustavo od leta 1793." Dvakrat pridrli so pred konvent, ali meščanski brambovci in "mlada bratovščina" so jih užugali in razgnali. Narodni konvent je na to dne 2. aprila 1795 izgnal v Ameriko Billauda, Collota in Barrera, kaznoval druge podpihovalce, a vojaškega generala Pichegru-a imenoval poveljnika meščanskej brambi v Parizu. Jakobinci so čutili, da jim je odzvonilo, pa so še enkrat poskusili srečo svojo z vstajo. Dne 20. maja bilo je zadnjikrat, da se je ljudstvo vzdignilo. Ob petih zjutraj so uporniki jeli plat zvona biti in po ulicah bobnati; a ko se je zbrala velika množica, drli so, žene naprej, moški za njimi, proti tuilerijskemu gradu. Tu so vlomili v zbornico konventa ter strašno razsajali pozno v noč. Drugo jutro vnel se je hud boj po ulicah in še le 23. maja so meščanski brambovci in vojščaki do dobrega užugali upornike. Ljudstvo je zdaj moralo izročiti vse topove in drugo orožje, a podpihovalci njegovi poginili so na morišči.

Dogodbe v Parizu so tudi po drugih francoskih mestih obudile živahno gibanje in preganjanje Jakobincev. V Lyonu so se privrženci kraljeve vlade z nova ohrabрили ter se vzdignili za Ljudevika XVII., ki je bil v odgoji pri čevljarju Šimenu. Malo je otrok, ki bi toliko trpeli, kakor ta nesrečni francoski kraljevič. Surovi Šimen ga je vedno pretepal ter ga ni družega učil, nego nesramne jakobinske pesmi; pustil ga je, da je lakote in mraza trpel, kakor največji siromak; če je bil žejen, zalival ga je z žganjem; a ni mu privoščil niti spanja, ampak kakor hitro je zatisnil oči, šel ga je zopet buditi. Ko ga je s takimi mukami popolnoma končal, da ni mogel več dolgo živeti, povrnil ga je prevratnikom, ki so ga vrgli v Temple v ječo, kjer je dne 8. junija 1795 izdihnil nedolžno dušo svojo. Bilo mu je deset let. Po njegovi smrti se je njegov stric, grof Provenški v Veroni oklicel francoskega kralja Ljudevika XVIII. Res da so plemenitni begunci bili vsi za njega, ali ko so se z angleško pomočjo vrnili na Francosko, niso našli tistega navdušenja, ki so se ga nadejali; le iz Vendeje pridružio se jim je nekoliko privržencev. Pa to ni nič izdalo. Zvedeni republikanski general Hoche užugal jih je popolnoma, ko jim je po noči od 19. do 20. junija 1795 z naskokom vzel trdnjavo Penthièvre. Poveljnika Vendejcev Charette in Stofflet sta se še bojevala do začetka leta 1796; tedaj pa so jih vjeli in ustrelili. To je odločilo, da so kraljevi privrženci tudi po drugih krajih potihnil, zlasti ker Francozi nikakor niso bili zadovoljni z oklicem Ljudevika XVIII., ki jim je obetal, da bo pobeglim plemenitnikom povrnil vsa posestva in pravice njihove,

ter da bo sploh zopet vse tako naredil, kakor je bilo v prejšnjih časih. Narodni konvent je torej prav modro ravnal, da je z novo zmerno ustavo položil temelj boljšemu državnemu redu, pa vendar tudi zagotovil, kar je preukcija dobrega rodila.

Po noveji ustavi je na čelu republike francoske stal direktorij od peterih ravnateljev, ki so bili vrhovna izvrševalna oblast. Postave dajal je narodni zbor, ki se je ločil v "svetovalstvo starih" in v "svetovalstvo petstoterih". Vsak francoski državljan, ki je spolnil eno in dvajset let in je plačeval kaj davka ali pa bil izslužen vojščak, smel je voliti volilne može, a ti so potem izvolili 750 poslancev. Od teh so na srečo izbrali 250 starešin, ki so morali biti oženjeni ter najmanj štirideset let stari. "Svetovalstvo petstoterih" je postave predlagalo, "svetovalstvo starih" jih je pa ali potrjevalo ali zavračalo. Po istej poti so "petstoteri" za direktorij nasvetovali petdeset mož, od katerih so starešine izbrali pet ravnateljev. Vsako leto je od ravnateljev po eden moral izstopiti iz direktorija ter se z nova voliti. Ker se je pri tedanjih razmerah bilo bati, da ne bi kraljevi privrženci pri novih volitvah dobili večine, je narodni konvent sklenil, da se za prvokrat mora najmanj pet sto starih poslancev z nova voliti. Če tudi ta ustava ni bila uzorna, Francosko je le obvarovala nove nasprotne prekucije. Ljudje so z njo po večjem bili zadovoljni, le dodatek, da se pet sto zastopnikov narodnega konventa mora z nova voliti, preplašil je premožne meščane v Parizu, kajti bati so se, da se ne bi kedaj povrnilo krvavo gospodstvo. Ta strah utrdil jim je drug sklep narodnega konventa, po katerem so novo ustavo morali potrditi ne le volice, ampak tudi vojščaki. Razburjenost je bila tolika, da so se pariški meščani obožovali ter pripravili na boj zoper konvent. Le-ta je od nekdanjih sansculottov nabral tako zvan "sveti bataljon", pozval v Pariz nekoliko krdel rednih vojščakov, ter poveljništvo nad vseh skupaj poveril Barrasu, ki je za namestnika svojega izvolil mladega ali bistrornega generala Napoleona Bonaparta. Dne 5. oktobra so se nasprotniki sprijeli pred tuilerijskim gradom. Meščanske brambe bilo je 20.000 mož, konvent pa jih ni imel več, nego 8000. Vkljub temu se mladi Napoleon ni ustrašil boja, ampak ob štirih popoldne začel je s topovi streljati, a ob šestih bila je zmaga njegova. Mrtvih in ranjenih skupaj bilo je na vsaki strani po dve sto. Narodni konvent se zdaj nikakor ni maščeval, ampak po dovršenih volitvah je oklicel veliko pomiloščenje ter se drugi dan po tem razšel dne 26. oktobra 1795.

Prva vojska zaveznikov zoper francoske upornike.

Predno nadaljujemo pripovedovanje domače zgodbe francoske republike, moramo nekoliko spregovoriti tudi o vojskah s tujimi sovražniki, ki so si jih Francozi s prekucijo svojo nakopali na glavo. Že prvi glas o francoskej revoluciji je jako prestrašil vladarje evropske, kajti sprevideli so, da nevarnost ne preti le francoskemu kralju, ampak njim vsem. Verjetno je, da bi bila velika zavezna vojska takoj o začetku moga zadušiti upor. To so posebno poudarjali francoski begunci in silili so v nemškega cesarja, da bi vzdignil vojsko. To isto želela sta tudi Ljudevik XVI. in njegova žena Marija Antoinetta, ki je skrivaj dopisovala s cesarjem Leopoldom II., bratom svojim, in ga prosila pomoči. Najbolj navdušen za vojsko zoper francoske upornike pa je bil švedski kralj Gustav III., ki bi jo bil najrajši sam začel, da ga niso zadrževale druge homatiije in da mu ni morilčeva roka nenadoma prestražila življenje ter mu podrla maščevalne osnove. Za vojsko bil je tudi pruski kralj Friderik Viljem II., med tem ko ga je cesar Leopold II. odgovarjal od nje. Velike zmešnjave in nemiri, katere je Leopold II. po smrti brata svojega, cesarja Josipa II., moral de-

ma poravnati, bile so vzrok, da se je tolikanj branil vojske, o kateri ni bil prepričan, da bi se zanj srečno končala. Razun tega on nikakor ni bil nasprotnik prvim državnim spremembam na Francoskem leta 1789. in nadejal se je, da se bo z lepa poravnal razpor med narodno skupščino in Ljudevikom XVI. Še le ko je sprevidel, da kralj in kraljica v Parizu nista več varna življenja svojega, jima je skrivaj obljubil pomoč, toda ne prej, dokler ne bosta srečno ušla iz Pariza. Poročilo, da so uporniki pobeglo kraljevo rodovino prignali nazaj v Pariz ter jo dejali pod stražo, zbegalo je francoske izseljence, da so še bolj priganjali na vojsko, in že sta se pruski kralj in nemški cesar zastran tega sešla na dogovor v Pilnici meseca avgusta 1791. Pa tudi zdaj je bil Leopold II. zoper vojsko, zlasti ko je Ljudevik XVI. podpisal novo ustavo ter vsaj na videz bil zopet svoboden.

V tem je dne 1. marca 1792 umrl Leopold II., a njegov sin Franjo II. bil je drugih mislij. Njegov minister Kounic je na Francosko pisal zadnje besede, ki je odločno zahtevala, da se mora ponoviti nekdanja kraljeva oblast, in da morajo tudi duhovniki in plemenitniki dobili nazaj vsa posestva in pravice svoje. Na to je narodna skupščina v Parizu dne 20. aprila 1792 sklenila vojsko zoper cesarja Franjo II. in še tisti mesec so francoski vojščaki morali iti na belgijsko mejo. Minister Dumouriez se je namreč nadejal, da se bodo Belgijanci z nova vzdignili, kakor hitro bodo Francozi stopili na belgijska tla, a vojščaki avstrijski da bodo pred njimi kar bežali iz dežele. Toda bilo je drugače. Francoski vojščaki, opojeni prevratnega duha, niso zaupali starim svojim častnikom, ki so po večjem bili plemenitniki, in zagnali so na nje same, da jih nameravajo izdati sovražnikom. Krdelo za krdelom bežalo je nazaj proti francoskej meji, tu pa so vojščaki planili nad poveljnike svoje ter jih mnogo ob glavo dejali.

Še predno je Ljudevik XVI. cesarju napovedal vojsko, ste se Avstrija in Ruska sporazumeli ter sklenili zavezo zoper vsacega, ki bi eno od njiju napadel. Zdjaj pa sta se Franjo II. in Friderik Viljem II. dogovorila, da bosta pod vrhovnim poveljništvom zvedenega vojvode Ferdinanda Braunschweigskega poslala na Francosko skupno vojsko, ki bi imela braniti kralja in rodovino njegovo ter pomiriti razburjeni narod. Nikakor pa se zaveznika nista mislila vtikati v domače državne razmere francoske, niti se poganjati za pravice izseljenih plemenitnikov. Istega mnenja bil je tudi vojvoda Braunschweigski, ter je v Koblencu razglasil oklice, v katerem je poudarjal, da pelje vojsko zoper prevratnike, a ne zoper celi narod francoski; ob enem pa se je zagrozil, da bo pariško mesto razdejal, ko bi se uporniki dotaknili tuilerijskega grada in kraljeve rodovine. Toda ravno poslednje besede so pospešile veliko nastajo dne 10. avgusta. Dne 19. avgusta je Ferdinand Braunschweigski prestopil francosko mejo ter počasi in varno stopal proti Champagni ob levem bregu reke Mosele. Francoski izseljenci so sicer trdili, da bo vojskovanje igrača, kajti narod da bo Nemece veselo pozdravljal kot odrešenike svoje in se jim pridružil proti jakobinskim rovarjem. Zavezni poveljnik jim tega nikakor ni verjel, ampak bil je do dobrega preverjen, da bodo zoper njega in njegovo vojsko vsi Francozi slozni. Udal se je sicer pruskemu kralju, ki je drugače sodil, ali rekel je takoj na začetku, da ne pojde dalje, nego do reke Moze, kajti do tje se bo pokazala, da je sto tisoč vojščakov premalo, da bi mogli iti v Pariz. In prav tako je bilo. Francozi nikakor niso bili veseli sovražnega vpada; moški so skoraj vsi zbežali z doma ter oboženi prežali v zasedah na nemške vojščake. Ko se je Ferdinand Braunschweigski malo pred Longwyem zjednil z avstrijskimi krdeli, udaril je na to trdnjavo in jo po hudem boju vzel dne 23. avgusta. Še hujski bil je boj pri Verdunu, ki so ga zavezniki vzele dne 2. septembra. Francozi so se povsod hrabro branili in sovražniki so čim dalje tem težje stopali. Pri

Valmy-u zadeli so zavezniki na francoskega generala Kellermana, ki se je vtaboril na malem holmcu. Dne 20. septembra so na vse zgodaj jeli grmeti pruski topovi, a nasprotniki so jih s holmca zavračali, dokler niso predpoldnem jeli pešati. Že so se Prusi napravljali, da bi francoski tabor z naskokom vzeli, ali v tem jame Kellermann z nova zažigati topove in tako hitro in neprenehoma je streljal, da je naposled zmaga bila njegova. V pruskem taboru imeli so posvetovanje in sklenili so, da se bodo vrnili, kajti ne le hrabri nasprotniki, ampak tudi bolezniki, pomanjkanje živča in slaba poča ob deževnem vremenu, ovirali so napredovanje zaveznikov. Ko so nemški častniki zvečer pri ognju sedeli, rekel je slavni pesnik Göthe, ki je bil med njimi, pomenljive besede: "Tu se danes začena nova zgodovinska doba, a Vi boste smeli reči, da ste bili poleg." Drugi dan potem so v Parizu oklicali republiko.

(Dalje prihodnjič.)

Po navodilu slovenske angleške slovnice, tolmača in angl. slov. slovarja se lahko vsaki priprosti človek angleščine, kakor jo v navadnem življenju rabi, priuči, kar je v tej deželi nujno potrebno, ako hoče imeti kak boljši posel in neodvisno živeti. Knjiga v platno vezana stane samo \$1.00 in je dobiti pri V. J. Kubelka, 538 W. 145. St., New York, N. Y.

POZIV NAROČNIKOM IN SOMIŠLJENIKOM!

Podpisano uredništvo prosi rojake somišljenike in naročnike, da nam pošiljajo razne zanimive novice iz slovenskih naselbin. Poročila morajo biti kratka, stvarna in nova. Kakor hitro izveste za kako zanimivo novico, jo TAKOJ sporočite, četudi le kratko. Dopolnila zadostuje in tej seveda lahko sledi daljši dopis v pismu. Na ta način se bodo naši bralci bolje spoznavali med seboj, mi pa bomo mogli naznaniti rojakom v kratkih poročilih zanimive novice iz vseh slovenskih naselbin. Na delo torej, kdor nima pretežke roke, in ima časnikarske zmožnosti! Na poročila brez navedbe imena in naslova se ne moremo ozirati. Uredništvo "GLAS SVOBODE".

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"
S steklenico
PAIN EXPELLERJA
odpodite bolečine.
To sredstvo nima para. Nič ne oia ša tako hitro in trajno revmatizem, nevra gije, zvinjenj itd.
Dobi se v vseh lekarnah po 25 in 50c.
F. AD. RICHTER & CO.
215 Pearl St., New York
Pazite na varstveno zanko s sidrom.

ITALIJU I ADRIATIC

po staroj i najsigurnijoj

CUNARD LINIJI

POSTAVLJENA 1840 GOD

Nemška-Američanska usluga

Od New Yorka do Fiume preko Gibraltara, Genove, Napolisa i Trieste

Novo Moderni utvrđeni Šifovi
CARPATHIA, - 13,600 TONS
ANTONIA, - 10,000 TONS
PALLONIA, - 10,400 TONS

Jedne Close Cabina \$60 (dolara) do Naplesa \$65.00 (dolara) do Trieste i Fiume

CUNARD STEAMSHIP CO., Ltd.
S. E. Cor. Dearborn & Randolph Sts. CHICAGO
III kod svakog obližnjeg agenta.

Angleščina br. z učitelja! Slovensko-Angliška Slovnica, Tolmač in Angl. Slovar stane samo \$1.00, in je dobiti pri
J. V. KUBELKA
538 W. 145 St., New York, N. Y.
Največ a zaloga slov. knjig. Pišite po cenik!

NAJBOLJŠA KUHINJA!

Billiards--Pool Table--Prenočišča za potnike.
Domače pripravljene jedi. Odprto podnevi in ponoč
P. Perič, 1412 W. 18. St., CHICAGO, ILL.

Pridite k nam po jesensko obleko ali sukno

Pri nas boste dobili boljše blago za isto ceno kot kjerkoli drugje.
NAŠE JOJESENSKE OBLEKE PO
\$14.85

so najboljše, kar se jih je še kdaj prodajalo po tej ceni. So istega materiala in kroja, kot obleke, ki se jih prodaja povsod drugod v Chicagu. Ako bi želeli pa slabejše ali boljše kvalitete obleko jih imamo na stotine na izbiro vredne od
\$10.00 do \$25.00

THE ATLAS CLOTHING CO.
Vogal Blue Island Av.
Cor. 18. Place.
Je inck in Mayer, lastnika

VABILO NA VESELICO

katero priredri

Društvo štev. I. S. S. P. Z.

Chicago, Ill.

V SOBOTO, DNE 8. OKTOBRA 1910
ob zaključku 2. glavne konvencije
v Narodni Dvorani, vogal Centre Ave. in 18. ulica.
Navzoči bodo delegati S. S. P. Z.

Slovensko občinstvo se vabi, da se veselice udeleži v obilem številu Godba na lok (osem. m. z. l.) - Izvrstna postrežba v vsakem osiru.
Začetek ob 8. uri zvečer.

VSTOPNINA 25c. VSI DOBROŠLI.

Kašparjeva Državna Banka,

vogal Blue Island Ave. & 19. ul.

VLOGE \$3,500,000.00
GLAVNICA . \$200,000.00
PREBITEK . \$100,000.00

Prva in edina češka državna banka v Chicagu. Plačuje po 3% od vloženega denarja na obresti. Imamo tudi hranilne predale. Pošiljamo denar na vse dele sveta; prodajamo šifkarte in posojujemo denar na posestva in zavarovalne police.

Večina slovenskih krčmarjev v La Salle, Ill.

toči PERU PIVO.

PERU BEER COMPANY, Peru, Ill.

Podpirajte krajevno obrt!

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER | MAGNET | GRANAT

Razvažaja piyo v steklenicah na vse kraje.
Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Največja slovenska lekarna v Chicagu

Velikanska zaloga koreninic, zelišč in že izdelanih zdravil, medtem tudi Severova, Trienerjeva in Richterjeva. Kadar iščete pomoči, takrat pridite v našo lekarno, kjer ordinirajo samo slovanski zdravniki.

Pri nas se nahaja poštni oddelek, direkno pošiljamo torej denar popošti v domovino. Poslujestmo vsak dan do 9 ure zvečer. Pri nas obrestujemo naložen denar po 3 proc. na leto.

Pridite in prepričajte se

C. G. FOUČEK

ze 25 let v tej trgovini na istem prostoru
1801 Center Ave. vogal 18. St. nasproti Narodni Dvorani v Chicagu Ill.